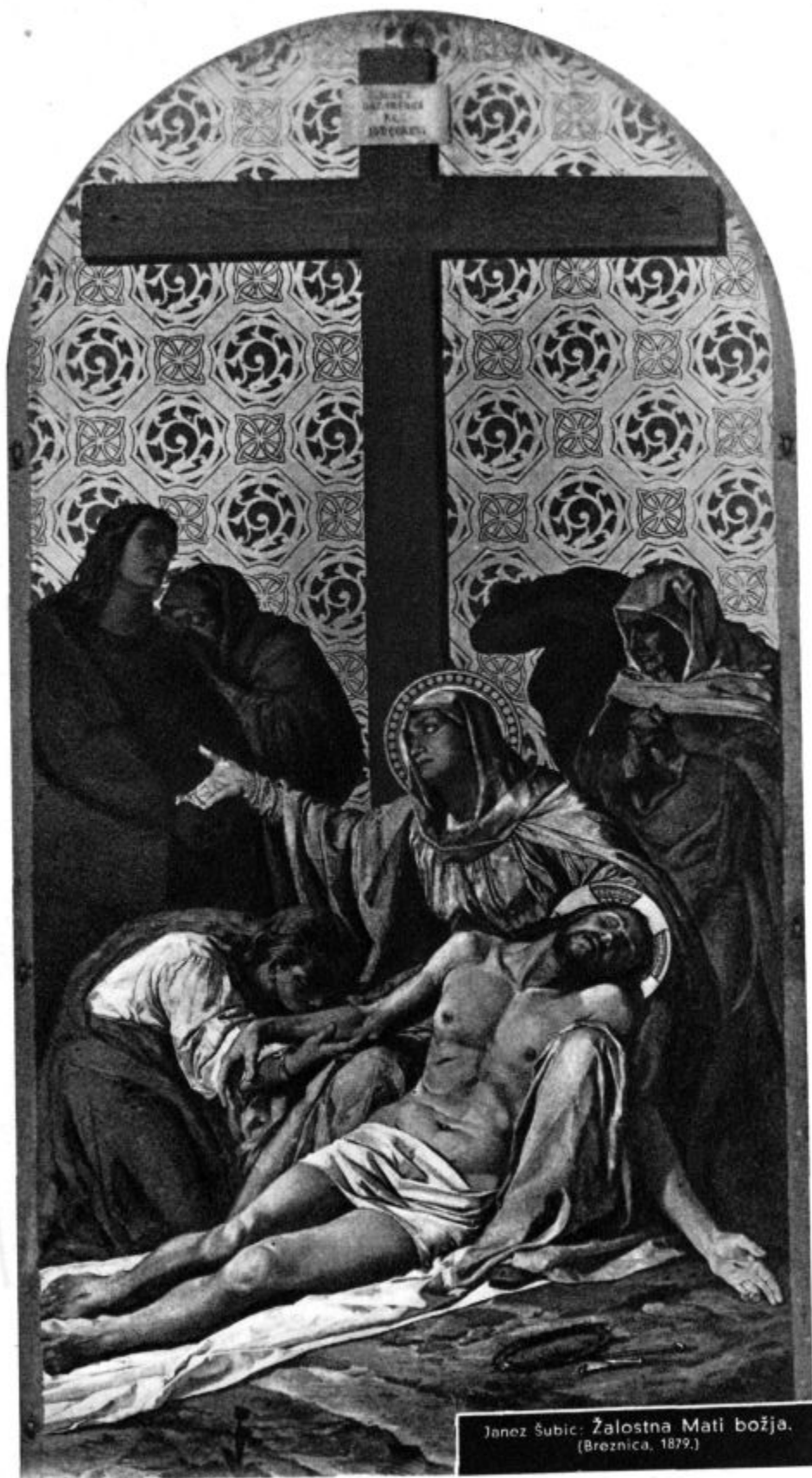

September
1940

Prívid sv. matere An.

Bogoljub

Jonez Šubic: Žalostna Mati božja.
(Breznica, 1879.)

B * O * G * O * L * J * U * B

SEPTEMBER

XXXVIII. LETNIK

1940

Brž se pozabi

Obletnica KKK.

Ob veličastnem kongresu KK v Ljubljani (1939) so bili tujci presenečeni nad tem, kar so v središču Slovenije doživeli. Nam pa je kongres s svojimi resolucijami začrtal pot in pokazal način kako utrjevati in braniti kraljestvo Kristusa Kralja na zemlji.

Nedolgo po kongresu je bilo v Ljubljani posvetovanje, kako spraviti sklepe KKK v življenje. Poudarjalo se je, da lahko zaupljivo gledamo v prihodnost, če imamo pred očmi prelepi potek KKK-a; vendar pa zelo motijo in vznemirjajo razni pojavi, ki bi mogli povzročiti malodušnost in strah, ako bi se ne zanašali, da bo Bog blagoslovil naše pomnoženo prizadevanje in prostovoljne žrtve.

Pretresti je moralo vsakega dobrega vernika, ko se je slišalo, kaj vse se je govorilo za časa vpoklicev na orožne vaje. Bridko in žalostno je, kako se nekateri brž preokrenejo v svojem mišljenju, kako so hitro dovzetni za razna škodljiva gesla, ki imajo svoj temni vir v srcih od drugod plačanih prevratnežev. Začuda brž se začno ogrevati za razmere v brezbožni Sovjetiji, kjer človek ni več človek, ampak tlačan, brezpravno orodje v rokah brezsrčnih in protibožnih močotcev, tiranov nove dobe.

Da se je treba toliko boriti proti bogokletstvu in nemarnim kletvicam, ki so po večini v tesnem sorodstvu s pijačevanjem, grešnim znanjem, s plitvim veseljačenjem in

zanemarjanjem nedeljskega posvečevanja ter z opuščanjem svete maše — to in še marsikaj, zlasti bela kuga, so mračne sence, so krvaveče rane na telesu našega naroda, ki kličejo in vpijejo na pomoč vse, kar je zdravega med nami.

Med vzroke raznih nemilih pojavov v verstvenem življenju štejemo tudi plitvost verskega znanja v širših plasteh našega ljudstva. Ta pomanjkljivost je usodna napaka, ki ima za posledek, da našega človeka tako naglo zbega in premoti vsak drzen in brezobziren šušmar, ki zna vreči med poslušalce nekaj priučenih, iz nekrščanskega časopisja pobranih meglenih in puhlih udrihnic.

Da bodo naši slovenski ljudje versko bolj podkovani, da bodo znali volkove, ki prihajajo mednje v ovčji obleki, krepko zavrtniti in njih zmote ter varanja ovreči, to je dolžnost vseh vzgojnih činiteljev, dasi je njih delo oteženo in dokaj ovirano, dokler ne bomo izvojevali verske šole. Naš klic, ki ga je treba venomer ponavljati, bodi: Hočemo versko šolo, hočemo verne, katoliške učitelje! Društvo »Krščanska šola« ima vse te zahteve v načrtu in se zanje stalno prizadeva; na žalost si pa še ni priborilo vstopa v vse kraje, ali pa je ostalo bolj na papirju. Če katera, spada gotovo ta organizacija med potrebne pomožne čete KA.

Vzporedno z društvom »Krščanska šola« bi se morala osnovati in poživiti »Bratov-

ščina krščanskega nauka», ki jo cerkveni zakonik predpisuje za vse škofije, zlasti seveda za tiste dežele, kjer se v šolah verski nauk ne poučuje. Bratovščina za poučevanje krščanskega nauka se s pridom uvaža n. pr. po župnijah zagrebške nadškofije. Namen ima vzgojiti in pripraviti čim več svetnih pomočnikov in pomočnic, katehistov in katehistinj, ki se potem žrtvujejo v službi Katoliške akcije pri poučevanju nevedne in zanemarjene mladine v božjih resnicah, ko je duhovnik skoraj povsod tako zaposlen, da ne more vsemu kaj.

Kongres Kristus Kralja je imel namen, napraviti iz nas stoo odstotno katoličane. Zato pa proč s površnostjo in malomarnostjo, proč z vsem polovičarstvom, ki hoče uvesti tak evangelij in tako razlago evangelija, ki je umerjena po človeški lagodnosti. Proč s površnostjo, ki hoče božje zapovedi po svoje olajševati.

Kraljestvo Kristus Kralja se ne bo utrjevalo, marveč bo omajano v temeljih, če ne bo ostala zdrava prva celica človeške družbe: družina. Zakonske pravice in dolžnosti predpisuje in uveljavlja božja volja, ki se ji ne sme nihče izogibati.

Vzgoja, prava krščanska vzgoja slovenskih otrok marsikje peša, drugod se je pa umaknila pretiranemu športu in vzgojnemu vplivu takih organizacij, ki ne zidajo na verskonravnih temeljih. Čuditi se je zaslepljenosti nekaterih staršev, ki ne pomislijo, kolika odgovornost jih čaka, če se mora reči, da so sami krivi, ako otroci zaidejo in obrnejo

hrbet verskemu življenju. Vodimo mladino k božjemu Prijatelju — Kristusu Kralju!

Posvečevanje nedelj in praznikov ni več tako vestno in vsesplošno, kakor je bilo in bi moralo biti. V tem oziru je treba, da se zgane vsa javnost, vsi pošteni verniki, pa tudi svetna oblast. Če beži blagoslov božji od nas, od polja, od živine in od vsega našega dela, ali ni tega kriva tudi drznost tistih, ki oskrunjajo nedelje z delom, s pijančevanjem in z vsem, kar je s tem v zvezi!

Iz naših slovenskih krščanskih domov naj se odstrani ves tak tisk, vse take knjige in časopisi, ki ne širijo slave Kristus Kralja, ampak mu odtujujejo poprej zveste in vdane sinove in hčere. Ko bi se vsi katoliški Slovenci, ki jih zadene zgorajšnji očitek, zavedali, da je tiskanje, izdajanje, naročanje, branje brezverskega ali veri protivnega tiska greh zoper Boga, zoper Kristus Kralja, greh proti prvi božji zapovedi, bi se pač premislili in po svoji poučeni vesti podpirali le tak tisk, ki je v soglasju z načeli Kristus Kralja. Ali ni žalostno, če moramo ugotoviti, da s podporo slovenskih katoličanov izhaja 15 časopisov, ki bi jih naš Odrašenik Kristus Kralj gotovo obsodil in zavržel.

Čimdalje bolj uvidevamo, kako potreben je bil kongres Kristus Kralja; še bolj potreben pa je, da spravimo kongresne sklepe v življenje. Naj pomeni kongres pomlad katolištva na Slovenskem!

A. Č.

Vzgoja za apostolat Katoliške akcije

Dozdaj smo se seznanili s Katoliško akcijo od več strani. Brali smo, da jo je papež zapovedal za vso katoliško Cerkev; vemo, da jo naš škof z vsemi močmi pospešuje v svoji škofiji, ker more postati Cerkvi najboljša pomoč za njene apostolske naloge. Zato moramo KA tako umevati, kakor nam je ustanovljena od Cerkve. Je cerkvena ustanova za vernike, ki sodelujejo pri apostolskih nalogah Cerkve; ima namen, da se vse življenje, zasebno, družinsko in socialno, spet pokristjani; zato se bori proti brezbožnosti, proti modernemu poganstvu in svari pred temi zmotami; vse delo posveča Bogu, z molitvijo in žrtvami prosi Boga za blagoslov; vršiti hoče apostolsko delo, kateremu zadnji namen je, da pridobiva duše za Kristus, kakor so to delali apostoli Gospodovi.

Zdaj bi bilo prav, ako bi še kaj slišali o tem, kako naša Katoliška akcija te nalo-

ge izvršuje. Razložili smo že Molitveno pomoč, ki s svojimi molitvenimi urami stori veliko dobrega za Katoliško akcijo, saj podpira njeno delo z molitvami in žrtvami. Prav po Molitveni pomoči so verniki o Katoliški akciji že precej poučeni. A to še ni glavno in najvažnejše delo naše Katoliške akcije.

Lastne organizacije.

Najvišje cilje hoče Katoliška akcija doseči v tako imenovanih lastnih organizacijah, ki so ustanovljene za vsak stan posebej. Tako imajo do zdaj svojo lastno stanovsko organizacijo dijaki, delavci, kmečki fantje, dijakinje, delavke, nameščenke, učiteljice, kmečke mladenke. Vsak stan ima zase svojo zvezo, zato šteje naša Katoliška akcija doslej toliko zvez, kolikor stanov je v KA že organiziranih. In te so: Zveza katoliških dijakov, Zveza mladih katoliških delavcev, Zveza

katoliških nameščenk, Zveza mladih katoliških delavk, Zveza katoliških dijakinj, Zveza katoliških učiteljic, Zveza katoliških kmečkih mladcev, Zveza katoliških kmečkih mladenk.

Ločeno po stanovih.

Vsaka teh zvez vodi apostolsko delo v svojem stanu, med stanovskimi tovariši ali tovarišicami; n. pr. dijaška med dijaki, delavska med delavci, kmečka med kmečko mladino. To delo je popolnoma ločeno, tako da dijaki pridobivajo za apostolsko delo dijake, delavci delavce, dijakinje pridobivajo dijakinje, delavke spet delavke itd. To se pravi, da se KA ravna po načelu Pija XI., naj bo dijaku apostol dijak, delavcu delavec, delavki delavka, kajti vsak bo za dušo svojega najbližjega tovariša še najlaže storil kaj dobrega, da ga privede k spoštovanju in življenju s Cerkvijo.

To apostolsko delo pa ni tako lahko, ni tako hitro uspešno, ni potrebno samo tu ali tam, ampak povsod, je težavno in nalağa mnogo žrtev in odpovedi, zato se je nanj treba pripravljati in se v njem vaditi vztrajno in z veseljem. Zato vsaka teh zvez svoje člane na poseben način poučuje, šola in utrjuje za apostolsko delo. A vsi morajo biti zlasti požrtvovalni, odločni, vplivni, vestni, delavni, pobožni.

Dva namena.

Namen zgoraj naštetih lastnih organizacij je dvojen. Prvi je ta, da vsak, kdor je sprejet v KA, postane nekako *n o v č l o v e k*, da bo živel popolnejše krščansko življenje. Drugi namen pa je, da še druge tovariše iz svoje najožje okolice pridobiva za Kristusovo kraljestvo in da svoje stanovsko okolje prepaja s Kristusovim duhom.

Ako se zamislimo v ta dva namena, dobro razumemo, kako potrebna nam je bila ta nova Pijeva ustanova, Katoliška akcija. Imeli smo in imamo organizacij čez glavo, toda prav takšnih, kot so te lastne organizacije, katoličani po vsem svetu niso ne imeli ne razumeli. A prišla je strašna dušna stiska naših dni, nastalo je sovraštvo proti Bogu in odpad od njega in to nam je šele odprlo oči, kaj potrebujemo, kaj je najpotrebnejše.

Nov človek.

Nov človek mora postati iz krščanske vere, ravnaoč se po krščanskih verskih in nrvnih načelih, kakor naroča sv. Pavel Efežanom: »Da vam je treba odložiti, kar zadeva prejšnje življenje, starega človeka, ki se kvari po varljivih strasteh, da se prenavljate po duhu svojega mišljenja in si oblecite novega človeka, ki je po Bogu ustvarjen v

Jezus pomnoži kruhe.

resnični pravičnosti in svetosti« (Ef 4, 22—24). Od takega člana KA se zahteva, da iz vere živi in dela. Zato mora opustiti, kar temu nasprotuje, posvetno mišljenje, iskanje svetnih dobrin, življenje v strasteh in grehah, ki kvarijo v človeku podobo božjo.

Nadnaravno.

Katoliška akcija mora biti vsa nadnaravna, zato mora od svojih članov zahtevati, da žive nadnaravno. To se pravi, da poznajo krščansko vero, razodeto od Boga, da jo premišlujejo in se po njenih naukih ravnaajo; da uporabljajo nadnaravna sredstva, molitev, sv. zakramente in krščanske kreposti; da s tem rastejo v resnični pravičnosti in svetosti, a najbolj, da služijo nadnaravnemu cilju, ki ga ima KA, da pridobivajo duše za Kristusa.

Apostolsko.

Tak novi človek, novi katoličan mora biti apostolsko usmerjen. Zaveden in iz vere živeč ima smisel za vrednost duš in usmiljenje z ubogimi dušami, tavajočimi v zmoti, ker ni materialist, dobičkar ali sebičnež, ampak človek duha in žive vere. V sebi čuti kakor sv. Pavel: »Vnema nas ljubezen Kristusova« (2

Kor 5, 14). Apostolskega življenja in dela ni brez presv. Rešnjega Telesa. Člani KA morajo živeti od presv. Evharistije, da se bodo nazvali apostolskega duha in da jih bo prevzel ogenj nadnaravne ljubezni.

Cerkveno.

Kdor hoče biti apostol v vrstah KA, mora imeti tudi pravo cerkveno mišljenje. Cerkve mora imeti za nadnaravno, božjo ustanovo, ki mu je duhovna mati s svojimi božjimi nauki in milostmi, ki ima nad njim božjo oblast, zato jo mora spoštovati, ljubiti in ubogati, sprejeti njene nauke, živeti iz njenih zakramentov in sv. daritve, poslušati zapovedi in opomine njenih pastirjev.

Vse to je tisto nadnaravno mišljenje, ki ga hoče KA izoblikovati v dijakih, delavcih, kmečkih fantih, dijakinjah, učiteljicah, delavkah, nameščenkah, kmečkih dekletih, da bodo resnično novi katoliški ljudje in bodo apostolsko delovali.

Naravne sposobnosti.

A tudi v naravnem oziru gre za novega človeka, da se v naših težkih časih mladi ljudje prenovijo v naravnih lastnostih. Te lepe naravne lastnosti, brez katerih nihče

Obilni ribji lov.

ne more biti poraben za apostolsko delo, so resnost, modrost, značajnost, močna volja, čistost, požrtvovalnost, podjetnost in delavnost.

Ali niso te lastnosti prav živo nasprotje onim žalostnim, dostikrat naravnost propalim podobam mladih ljudi, ki so tako lahkomisljeni, neresni, brez čuta odgovornosti, tako omahljivi in nestalni, da podležejo vsakemu vplivu, tako brez volje posebno v boju z grehom, da so globoko zakopani v nečiste grehe in mislijo, da brez teh telesnih užitkov ne morejo živeti. Taki ljudje so slabiči, bolniki, invalidi, pohabljeni bolj po duhu kakor po telesu, zato od njih ni pričakovati ne delavnosti ne podjetnosti ne požrtvovalnosti.

Katoliška akcija mora našemu mlademu rodu dati drugačno vzgojo, ki ga bo utrdila že v naravnih čednostih. Po sedanjem porazu in ponižanju, ki ga je doživela, izjavlja Francija, da stavi vse svoje upe v mladino, v tiste, ki so stari manj kakor 20 let. Lastne organizacije naše KA zbirajo predvsem mladino od 14 leta dalje in jo vzgajajo v potrebnih čednostih, da bo tako zrastel nov, prenovljen in krepak rod.

Stanovsko delo.

Za vzgojo mladega človeka in tudi za vsakega, ki ima že svoj življenjski poklic, je zelo važno, da pravilno pojmuje svoje ročno ali umsko delo, svoje poklicne dolžnosti. Delo je za človeka dolžnost, čast, vir božjega blagoslova in zadovoljnosti, temelj zdravega telesnega razvoja in gospodarskega napredka. Premišljeno izbrani poklic mora človeka zadovoljiti, veseliti, mora s njim tudi drugim koristiti. Mogoče pa je to le, če svoje delo dobro zna in ga vestno opravlja. Vsako pošteno delo je kristjanu lahko lepa in vesela služba božja.

K takemu pojmovanju dela hoče Kat. akcija vzgojiti svoje člane. Dijaka, da se bo rad in temeljito učil, delavca, da bo skrbno stregel stroju, da bodo izdelki zares dobri, kmečkega fanta, da bo ljubil zemljo, ki jo v znoju obdeluje, in da se ji ne bo odtujeval, nameščenko, da bo v uradu in službi vestna, poštena, učiteljico, da bo mladino ljubila in ji pomagala v življenju s pravo vzgojo. Vsi pa bodo to vršili v zavesti, da služijo Bogu.

V milosti božji.

Najvišji namen, za katerega naj se vzgoje člani KA, pa je ta, da bi stalno živeli v milosti božji. Saj to je prav za prav minimalna, najmanjša zahteva za vsakega kristjana. Samo stanje posvečujoče milosti božje napravi kristjana za otroka božjega, za člana božjega kraljestva. To pa moramo biti vsak čas, v vsakem poklicu, na vsakem kraju, ne morda šele en-

krat ob smrtni uri, ki je tako negotova. Živeti stalno v milosti božji pomeni tankovestno skrb za dušno zveličanje in otroško ljubezen do Boga.

Ali niso postali časi taki, da nam je eno kakor drugo silno potrebno? Ob takem verskem in moralnem propadanju sveta, ob preganjanju vere, ob preziranju vsega duhovnega, nadnaravnega, ob neštetih nevarnostih za dušo nam je prav res treba skrbi za rešitev duše. Ob toliki hudobiji, ki vlada svet, ob nezaslišani moči peklenških sil, ob divjanju in grožnjah sovražnikov božjih nam je treba otroškega zaupanja in ljubezni do Boga. To pa je dano le tistemu, ki stalno živi v milosti božji in se varuje vsakega smrtnega greha.

Samo po sebi se razume, da se tako vzgojeni člani Katoliške akcije ne bodo ustavili

pri delu zase. Sli bodo tudi na drugo, zunanje delo, da bodo še svoje stanovske tovariše, delavce, dijake, dijakinje, učiteljice, delavke, fante in dekleta pridobili za Kristusovo kraljestvo. Z besedo, z dobroto, z molitvijo, z žrtvijo. In ker ne bodo iskali svoje časti, svojih koristi, svetnega blaga, ampak slavo božjo in zmago Kristusovega duha z besedo, z življenjem in delovanjem. Ako bodo res apostoli, bodo lahko govorili ne z besedo, ampak z življenjem, kakor je sv. Pavel govoril Korinčanom: »Prosim vas torej, posnemalci moji bodite, kakor sem jaz Kristusov.« (1 Kor 4, 16.) Katoliški akciji ne gre namreč za nič drugega kakor za zmago Kristusa Kralja v dušah, družinah, stanovskih in poklicnih okoljih.

Al. Strupi.

Tja v Nazaret

*Tja v Nazaret gleda
trpeči naš rod,
ko rojstva Marija
obhaja se god.*

*Iz hišice borne
ljubo se smehlaj,
odpiraj Marija
zapravljeni raj!*

*Je milost obilno
podelil Ti Bog,
le Tebe je grešnih
očuval nadlog.*

*Naj rojstvo bo Tvoje
začetek miru
in konec sovraštva
in borb in joku!*

*Čez zemljo zaziblje
naj zvon se glasan,
in sprave oznani
naj veliki dan!*

Franjo Neubauer.

Dve izjemi — dve prepovedi

Ze s tem, da tako močno čisla sveto de-
vištvo in ga tako toplo priporoča svojim
vernikom, dokazuje sv. Cerkev, kako velika
razlika je med njenim naukom in med zablodami tistih, ki učijo, da je posamezen človek le zastran skupnosti tu, da živi le za narod ali pa za kolektiv. — Po teh naukih bi bila naloga žene samo ta, da rodi čim več otrok, ne glede na druge dolžnosti in pravice. Sv. Cerkev pa pravi, da je hvala in proslava božja naša prva in glavna dolžnost in s to je nerazvezljivo združena tudi skrb za rešitev naših duš. Sv. zakon pa in materinstvo je le ena izmed mnogih poti do tega vzvišenege cilja.

Ker pa je le sv. zakon tista od Boga posvečena zibelka, v kateri naj začne človek svoje življenje, zato sv. Cerkev tako odločno nasprotuje vsem izvenzakonskim zvezam ter se žalosti nad vsakim nezakonskim otrokom. — Ne kakor da bi bila nebogljenu, nedolžnemu črvčku sovražna, to ne! Še z večjo skrbjo ga skuša obdati, ker ve, kako žalosten in grešen je bil njegov početek. Če sv. Cerkev občuti toliko žalost nad rojstvom nezakonskih otrok, če jim v pravnem (juridičnem) oziru ne pripozna nikdar popolne enakopravnosti z zakonskimi otroki, je to le zastran tege, ker greh sovraži, ker hoče ščititi sv. zakon ter varovati

javno nравnost in lepo življenje svojih otrok. Odtod tudi njen boj zoper moderno, pogansko propalost v javnosti.

Sv. Cerkev kot dobra in modra mati pa tudi ve, predobro vé, kako slabo je večinoma poskrbljeno za nezakonsko deco, dobro ve, da je nezakonski otrok le z malo izjemami nezaželen otrok, materi le prevečkrat v napotje, očetu v nepriliko, a drugim sorodnikom v spotiko, da ne govorim o jezi občinskih mož, če vzdrževanje takih nesrečnih malčkov pade občini v breme. Zato pa je za njih vzgojo le prevečkrat slabo, jako slabo preskrbljeno. In to je v kvar njim samim in družbi. Tudi zaradi tega torej Bog in sv. Cerkev tako odločno prepovedujeta vsako izvenzakonsko zvezo moškega in ženske.

A če pride v takem primeru do zakona, je žena navadno že od vsega početka na slabšem. V večji meri je predana in izdana moževi volji in samopašnosti. In tedaj je zanjo le prebridka tolažba, če si mora reči: »Saj sem ga morala vzeti!«

Zato pa: Fant, dekle — nikar!

Toda če bi hoteli greh popravljati ali prikrivati z novim, še hujšim grehom, bi bila to le večja nesreča, le hujša krivda. — Medtem ko so nekđaj merili ali vsaj cenili nравno višino ali nižino kake fare po številu nezakonskih otrok, moramo danes skoraj že priznati, da je pri dekletu, ki je zabredlo v nesrečo greha, a je voljno sprejeti nase posledice tega greha, to že dokaz njene vsaj relativne poštenosti. In to v naših dneh — Bogu bodi potoženo — že ni tako malo. Taka mati

zamore, če je le prava mati, s tem, da se za svojega otroka žrtvuje, da ga prav vzgaja in predvsem z molitvijo in s svojim dobrim zgledom stalno zatira strup, ki je v njem od njenega lastnega nekdanjega greha, doseči z božjo pomočjo prav lepe uspehe in slednjic tudi pridobiti sebi in svojemu ubogemu otroku mnogo milosti. Toda malo je takih junških duš, ki bi po prvem padcu velikodušno stopile na pot, ki vodi više in više do prave kreposti. Zato pa velja opomin Cerkve: Fant, dekle — nikar!

*

Druga prepoved ni nič manj težka, nič manj važna. Bolnikom je dana, predvsem takim, katerih bolezni se podedujejo ali pa so hudo nalezljive. O podedovanih boleznih, o dedno obremenjenih se dandanes mnogo govori. In to po pravici. Le pogledjmo v naše sirotišnice, hiralnice, beznice, poboljševalnice in zapore, pa študirajmo rod teh nesrečnežev, in strah nas bo prevzel. Tisti, v katerih rodovini se zopet in zopet pojavljajo umobolni, vlačuge, zločinci, samomorilci, bi se nikdar ne smeli poročiti. Če imamo le količkaj možnosti, moramo take zakone preprečevati. Podobno bi morali tudi taki, ki so kdaj resno zboleli vsled spolnih bolezni ali pa samo vsled hude tuberkuloze (jetike), ali božjastni, posebno če so delj časa bolehovali, pred vstopom v zakon dobiti za to dovoljenje najmanj dveh večjih in vestnih zdravnikov, čeprav so že »ozdraveli«.

Če se pa taka bolezen pojavi v že obstoječem zakonu, je povsem hudo. Edino uspešen, edino dovoljen pripomoček v tem primeru je

Skaručina.

— zdržnost. Huda reč, trda beseda, vem! Zahteva heroične moči; toda ne preostaja drugega, če nesrečnež noče strmoglaviti ali v prepad greha ali pa v prepad, ki mu bo zijal naproti iz nesrečnega življenja njegovega nakaženega zaroda. Le močna, junaška volja ter molitev in pogostno prejemanje sv. zakramentov more pripomoči do take prepotrebne zdržnosti.

Da nas pa ne bo kdo morda dolžil prenapete strogosti ali enostranske pretiranosti, moramo omeniti, da ta zapoved ne veže tako strogo kot prejšnja in še manj kot ta, ki veže neporočene in ovdovele. A vsaka lahkomišljenost in malomarnost v tej stvari lahko pahne v velik greh, naprti strašno odgovornost pri Bogu in družbi in potomcih, kajti »življenje človeka — sveta stvar«!

P. Mihael Mlekuž O. S. B.

Marijine družbe

Marijanisti

(Konec.)

Bratovščina.

Ti štirje člani so sklenili, da bo vsak izmed njih pridobil še druge. Posameznosti bratovščine so bile začrtane in osnova organizacija sprejeta. 8. decembra 1800 je bila »Bratovščina Marije« formalno ustanovljena in izročena pokroviteljstvu Brezmadežne.

V novi bratovščini sta bila dva profesorja, trije visokošolci, dva bogoslovca, dva trgovca in dva rokodelca. Možje različne starosti in raznih stanov so se zbirali v oratoriju očeta Chaminade-a in bili dobrodošli aspiranti. Marsikateri veletrgovec in ladijski lastnik je sedel zraven svojega pisarja ali pomočnika, profesorji raznih šol so pripeljali svoje učence, a tudi trgovci in rokodelci so bili dobrodošli. Vsi so bili otroci Marije, zedinjeni v zvezi katoliškega apostolstva. Istčasno so se ustanovljale tudi razne vrste bratovščin za žene. Uspeh je bil nepričakovano velik. Nekoliko zgledov naj zadostuje:

1. Neko semenišče v Bordeauxu so prenovili in nastavili samo člane te sodalitete.

2. »Bratom krščanskih šol« je pripomogla Bratovščina Marije, da je bil ustanovljen prvi noviciat v Franciji.

3. Zavetišče Dobrega Pastirja »Misericorde« je ustanovil oče Chaminade s pomočjo gospodične de Lamourons, ene prvih in glavnih članic oddelka za mlade dame.

4. Zadrugo pekov so organizirali s pomočjo očeta Chaminadea.

5. Bratovščina Marije je bila semenišče za duhovniške in redovniške poklice. Več škofov in nadškofov je izšlo iz nje.

Kako je nastala Družba Marijanistov?

Zadnji mladiki bratovščine, ustanovljene po očetu Chaminade-u, sta bili Družba Marija-

nistov in zavod Marijinih hčera. Ti dve ustanovi sta krona vsega delovanja očeta Chaminadea. Od tu je izšla izbrana četa izvoljenih duš, ki so hrepenele po večji popolnosti. Vedno bolj je naraščalo število teh izvoljencev, ki so podpirali svojega vodja v njegovih podjetjih. Postali so njegov »štab«, njegovi pomočniki v različnih odsekih ustanove. Vodil jih je na poseben način in jih določil za razne stroke Bratovščine. Gojili so duhovno življenje kljub vsem svetnim skrbem in poslom. Zavezali so se svojemu vodju z zaobljubo pokorščine in čakali, da pride ugodna prilika, ko se zavežejo z zaobljubami uboštva in čistosti. Najbolj nadarjen, energičen in vpliven član »štaba« je bil 22 letni Ivan Lalanne, ki ga je oče Chaminade posebno čislal. Ko je dovršil gimnazijo, se je najprej lotil medicine, a ker ga ta študij ni zadovoljil, se je odločil za bogoslovje. Le to mu še ni bilo jasno: ali naj vstopi v kak red, ali naj ostane duhovnik med svetom. Prvega majnika 1817 pa pride veselega srca k očetu Chaminadeu in mu razodene, da se hoče ponuditi popolnoma, brez pridržka in takoj spoštovanemu duhovnemu voditelju, da ga ta porabi za uresničenje svojih načrtov. Lelanne sam pripoveduje o tem sestanku: »Ko sem skončal svoj govor, se je oče Chaminade od veselja zjokal in vzkljknil: »Čas je sedaj prišel, da izvedem načrt, ki sem ga razmotrival v svoji duši že 20 let. Ustanovimo nabožen zavod, katerega člani se bodo obvezali s tremi zaobljubami. Družba ne bo imela ne posebnega imena, ne posebne obleke in ne skupnega življenja. Gospod si je ustanovil novo legijo. Postavimo se pod varstvo Brezmadežne, kateri je Bog pridržal končno zmagó nad peklo.«

Po tem sestanku, ki pomeni važen datum v zgodovini Marijanistov, sta se oče

Sv. Lucija, sprejeta v nebo.

Chaminade in Lalanne še razgovarjala z drugimi člani »štaba«. Božja milost je vidno podpirala delo. Zadnji osnutki so bili dovršeni in 2. oktobra 1817, na praznik angelov varihov, po zaključku osemdnevnih duhovnih vaj — se je sedem mladih mož javno in slovesno izročilo očetu Chaminade-u in ga volilo za svojega duhovnega predstojnika. Zavezali so se potem s tremi redovnimi obljubami. To je začetek Družbe Marijanistov. Oče Chaminade je bil takrat v 57. letu starosti. Ti sedmeri temeljni člani Družbe so bili zastopniki raznih stanov: dva sta se pripravljala na svečeništvo, eden je bil visokošolski profesor, ostali so bili trgovci.

Organizacija Marijanistov.

Tako je imela Družba od vsega začetka duhovnike in laike. Slednji se navadno navedeno govore »brat«, dasiravno rabi Družba za vse člane to ime. Oče Chaminade si je želel Družbe Marianistov kot strog red po zgledu starih menihov: njegovi člani naj bi prevzeli brez olajšave resne dolžnosti svetih zaobljub. Zunanje oblike so bile pač druge. Bratje naj bi ne vzbujali pozornosti tudi z obleko ne, ki naj se ne razlikuje od noše poštenih in dostojnih oseb, živečih med svetom. Velikodušna gorečnost naj bi bila značilna poteza nabožne notranjosti Marijanista.

Zveza duhovnikov in laikov v eno družbo se je nekaterim zdela smela novo-

tarija, dasiravno je bila dejavno potrjena po zgledu starih redov; celo sv. Stolica je oporekala. A praktična rešitev, kakor jo je izvršil ustanovitelj, je pokazala srečne uspehe. To ni bila družba duhovnikov, katerim bi morali biti laiki pomočniki pri raznih poslih, a tudi ne združenje laikov okrog nekaterih duhovnikov, katerim naj bi služili pri mašniških opravilih. Ta dva življa: duhovniki in laiki sta iskreno zedinjena v eno zadrugo.

Znaki Družbe Marijanistov.

Najdragocenejše, kar je zapustil služabnik božji svojim duhovnim otrokom, je z gled resnično otroške ljubezni do blažene Device. To pobožnost je oče Chaminade zval »dar božji« za Družbo. Njemu je bila Marija mati in vzor in zaščitnica. Njegovo življenje in delovanje je bilo njej posvečeno, njeni sta bili Bratovščina in Družba. Vsaka misel, vsaka beseda in vsako dejanje njegovega življenja, vse je bilo usmerjeno v Njeno čast in slavo. To otroško češčenje Marije naj bi bila glavna, značilna poteza Družbe, kakor je želel ustanovitelj; Vsi, ki spadajo ali bodo kdaj spadali k Družbi, naj se: prvič posvetijo Mariji; drugič naj jo smatrajo res za svojo Mater in same sebe za Njene otroke; tretjič naj skušajo postati vedno bolj podobni Kristusu; četrtrič morajo vsako delo Družbe vršiti z največjim zaupanjem v varstvo vzvišenega imena Marijinega.

Apostol vzgoje.

Oče Chaminade je svojo najdražjo ustanovo odločil tudi za vzgojo mladine.

Ko je bil prvi noviciat Družbe pri sv. Lovrencu ustanovljen, so se javili poklici iz vseh delov Francije pa tudi iz inozemstva. Pred smrtjo ustanovitelja (1850. l.) je štela Družba že štiri province, 60 naselbin in 500 članov v Franciji, Švici in v Ameriki. Danes so Marianisti v Španiji, Nemčiji, Avstriji, Italiji, Kanadi, v Združenih državah, na Havajskih otokih, v Izlandiji, Afriki in na Japonskem ter štejejo okrog 2000 članov.

Zadnji dnevi in smrt.

Oče Chaminade je vodil Družbo do l. 1841. V svojem osemdesetem letu se je odpovedal generalatu in se nato umaknil v malo zatišje upravnništva pri sv. Magdaleni v Bordeauxu.

V noviciatu pri Sv. Ani blizu Bordeauxa so imeli lep kip Preblažene. V svojih zadnjih letih je ustanovitelj rad obiskoval to hišo in pri svojih opravkih vedno našel pot k Marijini sohi, ki je stala na koncu lepega lipovega drevoreda. Tam je častitljivi starček nagnil svojo sivo glavo pred podobo Matere, razprostrl svoje tresoče se roke in jih položil na nogo Device, stoječe na kačini glavi, potem pa opravil svojo pobožnost.

6. prosinca ga je zadela kap, 22. januarja pa se je dvignila njegova velika duša k poletu navzgor k svojemu Stvarniku, v 89. letu starosti, po 33 letih, ki jih je prežival v Družbi.

Zadnji cerkveni obredi in grob.

Njegovo telo počiva na kartuzijanskem pokopališču v Bordeauxu. Veličasten nagrob-

Notranjščina skaruške cerkve.

ni spomenik nadkriljuje kip Brezmadežne. Okrog groba je železna ograja. — Kmalu se je začelo romanje k grobu očeta Chaminadea. Kako je prišlo do tega, nihče ne ve povedati. Mnogo pobožnih ljudi prihaja in obeša spominske tablice na ograjo. »Svetnik leži tukaj!« je vse, kar jim je znano.

*

L. 1913 se je vpeljal proces za beatifikacijo očeta Chaminadea v Rimu.

KA in MD

8. Tukajle bi bil že prostor za vas.

»No, kaj bo novega?« je vprašala tistega jutra Vrhunčeva Lojza sosedovo Anico.

»Čakaj, da ti povem! Veš naš fant, naš Miha bo šel letos prvič v šolo. Sedaj mu je pa Grebenčev Jože povedal, kako učitelj v šoli tepe, kako je kaplan strog in hud, posebno pri spovedi, da otroke namoč strahuje. Sedaj pravi, da ne gre v šolo za noben denar ne. Raje v vodo, raje pod vlak!«

»Kakor takrat, ko sem šla jaz k birmi. Koliko je imel opraviti Mihov Matija! Kakšno palico ima škof, je vedel povedati, kako strašno bo škof s palico udaril, če ne bom nič znala, kako... Kdo pa ve danes povedati, kaj mi je vse natvezil!«

»Ali pa takrat, ko smo šle k prvi spovedi! To so vedeli povedati, kako bodo hudi

g. Janez v spovednici, če bom povedala kakšen smrtni greh. Ali mi verjameš, da se še danes vsa stresem, če le zakašlja spovednik v spovednici. Sedajle bo pa po meni, si mislim.«

»Ali pa kakor je zadnjič govoril tisti berač in postopač. Ali še veš? Ali se še spominjaš? Pravi, da je bil že v sedmi šoli in da zato vse ve. V vsaki spovednici, tako je pravil, je napeljan skriven telefon, ki je zvezan s sodnijo in z orožniki. Tako ti možje z igračo lahko zvedo, če je kdo kaj napačnega storil.«

»Ali ti verjameš, da bi bila tista zguba res kdaj v sedmi šoli?«

»Ne vem, kako bi rekla. Toliko pa lahko povem, da je Zaborodnikov Miha rekel, da ne pojde nikdar več k spovedi. Pravi, da so

ga dosti dolgo za nos vlekli, sedaj ga pa ne bodo več!

»Veš, pa tiho bodi pred g. voditeljem, če ne, bo ta reč koj pri prihodnjem sestanku na vrsti.«

»Bom, če bodo tudi druge znale molčati.«

Človek ne razume svojih ljudi. Tako so nekam zaprti in prikriti. Teža ne smeš povedati in teža ne. Če se pa zve, pa samo šnofanje, češ kdo nas je pa spet počrnil! Vsi bi bili najraje svetniki, prijaznega nauka, dobrotneža svarila se pa otepljejo na vse pretege. Vsak opomin jim je jeza, vsako svarilo greh. Matere pravijo, da se jeze nad svojimi otroki — (svarilo je po njihovih pojmih jeza, torej greh) — duhovnik se jezi na prižnici, pri shodih, v resnici pa svari; katehet se po naših zmedenih pojmih jezi, ne pa svari... O ti ljubi svet, kako si zmeden! Niti prav govoriti, niti prav soditi več ne znaš.

Pa je bila nazadnje vendar Vrhunčeva mati toliko pametna, da je šla za pomoč poprašat k g. katehetu, kaj naj počne s fantom Ves je zbežan; Grebenčev Joža je naredil iz njega popolnega norca. Sama se v resnici boji, da bi si otrok kaj ne naredil...

»Dobro, mati, da ste me opozorili na to. Sicer pa bodite mirni! Povejte otroku, vašemu Mihcu, da ga Grebenčev samo po nepotrebnem plaši in bega in straši. Kar povejte mu, naj vam zaupa in naj se samo na vašo besedo zanese. Zagotovite mu, da govorite resnico, Grebenčev pa da se moti, strahovito

moti. Napačno tudi ne bo, če stopite še v šolo do g. učitelja. Saj je pameten mož in vam ne bo zameril. Se vesel bo na opozorilo. Čim bolj si med seboj zaupamo, tem lepše bomo med seboj shajali.«

»Pa bom res šla,« je dejala po tem nasvetu opogumljena Vrhunka in se prijazno poslovila.

Voditelj pa je začel razmišljati. Konec njegovega razmišljanja je bil ta: »Zares, prav na to polje bom pokazal svojim ljudem! Koliko bodo lahko dobrega storili! Duhovna dela usmiljenja, ali niso čisto pripraven predmet za delo v KA?«

In res so bila pri prvem prihodnjem sestanku na vrsti duhovna dela usmiljenja, tako da so se vse navzoče vpraševale: »Kdo mu je neki vse to povedal?«

»To je polje za vas,« se je glasila beseda: »Nevedne učiti.«

»Nevedne! Kdo jih bo pa učil?« se je obregnila v to besedo Matijevčeva Ana.

»Nevedne, da. Kdo pa so nevedni? Ne mislimo, da so to samo tisti, ki ničesar ne vedo; tudi tisti so nevedni, ki so v verskih rečeh slabo poučeni, tudi tisti spadajo v to vrsto, ki so napačno poučeni, kakor so nekateri naši otroci, ki s takim strahom hodijo okrog spovednice ali pa okrog obhajilne mize, kakor bi bili največji grešniki vsega tega sveta.«

»Všvšvšvšvš,« je pošepetala Matijevčeva Ana svoji sosedi nekaj skrivnostnega na uho.

Kapelica v Hojčem pri Sv. Gregoriju.

»Ana, tako govóri, da bomo lahko vsi slišali in razumeli. Med nami ne sme biti nobenih skrivnosti. Vsi moramo vedeti za vse, kar se med nami govóri.«

»Pravim, da so naši otroci dovolj poučeni in vse dobro vedo, samo Grebenčev Joža je Vrhunčevemu nekaj natvezel, kar fanta sedaj nekaj dni sem moti in bega.«

»No, vidiš, to je tisto, kar vam hočem dopovedati. Vaše delo bodi, zbegane pomiriti in jim dopovedati, da ni res, kar jim razni krivi preroki hočejo dopovedati.«

»Saj to ni nič hudega. Grebenčev se je samo malo norca podelal iz Vrhunčevega, ki je tako neumen, da vse verjame, kar mu kdo pove, če je še tako neumno povedano.«

»Vidite, ravno to mora biti vaše delo: nevedne učiti. Otroci morajo vedeti, da zakramenti ne smejo biti predmet človeškega norčevanja in posmehovanja. To bodi vaše delo, da povsod preganjate zmote, pa naj bodo povedane v protiverskem časopisju ali pa v nespametni fantovski besedi. »Bratje, če je kdo zasačen v kakem prestopku, tega vi, ki ste duhovni — (pa apostol ne misli, da vi, ki ste duhovniki, ampak vi, ki ste v duhovnih rečeh zadostno poučeni) — takega torej vi opomnite, pripeljite na pravo pot v duhu krotkosti, ne pa v duhu norčevanja in posmehovanja.«

»Če nam bodo verjeli.«

»Tako živite, da vam bodo morali verjeti! Tudi vaše življenje in ravnanje mora potekati v duhu Katoliške akcije!«

Hrano donaša v kaverno.

Morebiti je ta zadnji stavek večini odprli oči. Torej ne samo katoliško govoriti, katoliško misliti, ampak tudi živeti.

»In umreti,« je pristavila Kovačeva Pepa.

»Da, da, živeti, delati in umreti!« To je vrhunec naše in vsake KA.«

J. Langerholz.

Mala »doktorica«

Gotovo veste, da zahteva sveta Cerkev, preden se more začeti svetniški proces, najprej dokaz, ki spriča, da je dotična oseba gojila daljšo dobo življenja tri božje čednosti v junaški meri. Zato je prvo poglavje v svetniški pravdi poglavje o veri svetniškega kandidata, kajti junaška vera je podlaga svetniške pobožnosti. Vprašanje čudežev je poslednje. Tako junaško vero je imela n. pr. Sv. Terezija Det. J., in ta junaška vera jo je dvigala do vzorne pobožnosti.

Mala Terezija je imela že kot otrok Katekizem za zlato knjigo. Zato se je krščanskega nauka učila tako marljivo, da jo je njen katehet pred njenimi vrstnicami odlikoval za — malo doktorico. Terezija pa krščanskega nauka ni hranila samo v spominu, marveč tudi v srcu. Vse resnice Katekizma je sprejela za življenjske resnice, po katerih moramo živeti.

Posebej je milost sv. krsta v njeni duši brez prestantka svetila kot večna luč.

Zaradi krtne nedolžnosti je zelo ljubila male otročiče, ker je v njih očeh kakor v zrcalu gledala Boga.

Enako je spoštovala sv. birmo.

Čutila se je, da se za ta zakrament ljudje po notranje tako malo pripravljajo. Že naprej se je veselila dneva, ko bo z nevidnim znamenjem Sv. Duha zaznamenovana za popolno kristjano. Med učenjem je svoji starejši sestri Celinii poglavje o sv. birmi razlagala s takim doživljanjem, pa s tako ljubeznijo, da Celina tega ni mogla pozabiti.

Sveto spoved je pa kar ljubila. Šestim letom je bila prvič pri sv. spovedi. V svojih spominih je zapisala, da je bila takrat zelo vesela, zadovoljna in mirna kot nikdar poprej! Poslej je rada hodila k sv. spovedi zaradi notranjega veselja, ki ga je po spovedi čutila v svojem srcu, in pa zato, da bi zbrisala tudi najmanjše svoje madeže, celo nepoznane in pozabljene.

Nad vse je pa hrepenela po sv. obhajilu. Razumela je, da so v sveti Hostiji zemeljska nebesa. Takole je zapela: »Moja nebesa so hostija mala; v njej iz ljubezni skrit ženin je moj; vame upira svoje oko, pozorno odpira svoje uho: zmerom me gleda in poslušaj! O, srečna moja duša, ko ženin pride v njo!

Nedopovedljiv ta opoj, glej, moje je nebo!« Prvič je bila pri sv. obhajilu z dopolnjenim 10. letom. Štiri dolga leta se je nanj pripravljala. V tem času je nešteto krat potožila: »O, ko bi bila za dva dni prej rojena, bi smela eno leto prej k sv. obhajilu!«

Nekoč je svojo najstarejšo sestro Marijo zaupno prosila, da bi šla kar z njo k sv. obhajilu, ker upa, da nima velikega greha. Višek njenega verskega doživljanja v tej dobi so bile procesije z Najsvetejšim, pri katerih je po lastni izpovedi, zroč v Najsvetejšega, rožna peresca metala kar moči visoko in bila vsa srečna, če se je kak list dotaknil monštrance.

Doživljaj svojega prvega obhajila pa je Terezija povzela v dve besedi:

»Sveti poljub.« Jezusu je rekla iz srca: »Jaz te ljubim in tvoja hočem biti vekomaj!« Poslej je bilo njeno edino hrepenenje sv. obhajilo, ker se je globoko zavedala, da Jezus ne prihaja z nebes na oltarje, da bi bival v zlatih kelihih, marveč v zlatih naših srcih.

Rada bi bila šla k sv. obhajilu vsak dan, pa ni smela. Zato je goreče molila, da bi se v Cerkvi obnovila navada prvih treh krščanskih vekov, ko so se verniki obhajali pri vsaki sv. maši.

Zelo je bila žalostna, ker niti v Karmelu ni smela k mizi Gospodovi razen po enkrat na teden.

Odloka Pija X. o vsakdanjem sv. obhajilu takrat namreč še ni bilo. V svoji težki bolezni se je z naporom vseh sil ob nedeljah vlekla v cerkev, da bi prejela sv. obhajilo. Kdor jo je videl na tej njeni križevi poti, se ni mogel zdržati solz. Pet tednov pred svojo smrtjo pa sploh ni mogla zaužiti svete Hostije.

V svojem zadnjem obhajilu je prosila, kakor poroča sv. Efremlj o Mariji Devici, da je prosila pri svojem prvem obhajilu:

»Gospod, ti si vsemogočen in zato te prosim, da v sveti Hostiji ostaneš v meni kakor v tabernaklju in da se nikoli ne ločiš od svoje Terezije, ki hoče biti tvoja mala hostija!« Pred smrtjo je obljubila, da bo njena prva prošnja v nebesih ta, da bi karmelske redovnice smele vsak dan k sv. obhajilu. Nato so karmeličanke za to pravico prosile sv. očeta in dobile dovoljenje še pred splošnim dekretom o vsakdanjem obhajilu. Osem

let po smrti sv. Terezije Det. J. je pa ta pravica bila razširjena na ves katoliški svet. Prošnja njena v nebesih je torej bila uslišana.

*

Kakor svete zakramente, tako je Terezija močno cenila tudi cerkvena blagoslovila. V svoji bolezni je večkrat prosila:

»Prižgite blagoslovljeno svečo; čutim, da odganja hudega duha, in pogled nanjo me tolaži.«

Nad vse je poleg sv. obhajila ljubila tudi Sv. pismo.

O svetem pismu je Terezija rekla: »Verujem, da je v sveti Hostiji in v besedah sv. pisma, sicer na različni način, a vendar resnično pričujoča ena in ista večna Beseda!«

Zato je duhovne dnevnicke in psalme molila s takim verskim spoštovanjem, kakor n. pr. svet mašnik molitve sv. maše.

Posebno je bila srečna, kadar je v koru naprej molila, ker se ji je zdelo, da je v vlogi duhovnika, ki posreduje med nebom in zemljo. Sveto pismo je cenila nad vse druge nabožne in učene knjige. Iz njega je črpala svoje neomejeno zaupanje v božje neskončno usmiljenje. Zapisala je: »Tudi če bi padla v smrtni greh, bi zaupanja ne zgubila; in če bi imela na vesti vse mogoče smrtne grehe, bi prav nič manj ne zaupala v božje neskončno usmiljenje, in tudi v tem primeru bi se s skeptičnim in potrtem srcem vrgla v naročje Zveličarjevo, ki je zgubljenega sina objel in poljubil in ki je javni grešnici Magdaleni vse grehe odpustil, jo pred farizeji opravičil in potolažil. Kajti v neskončnem božjem usmiljenju se vsi možni grehi v hipu pogreznejo in za vedno uničijo, prav kakor kapljica vode v gorečem ognju, če imamo popolno kesanje.

Mala Terezija je duhovnika izredno spoštovala. Vse svoje žive dni je obžalovala, da ni bila rojena kot deček, ker kot ženska ne more postati duhovnik. Zaradi tega si je želela smrti že pred 24 letom, pred katerim navadno mašnikov ne posvete, da bi ji bila prihranjena žalost, da ni mogla postati duhovnik!

Zato se je čutila odlikovano in presrečno, ko so ji dali službo pomožne zakristanke, ker je v tej službi imela opravka okoli oltarja in tabernaklja in smela prijemati svete posode, pripravljati prtiče za kelih, peči in rezati bele hostije.

Pa ne samo do duhovnikov, marveč do vseh svojih predstojnikov je v smislu četrte božje zapovedi gojila pravo spoštovanje in govorila: »Pokorščina je moj močni oklep in ščit mojega srca. Pokorščina je nevarljiva magnetna igla, ki nam vedno kaže pravo pot. Kdor nanjo ne pazi, pot zgreši in zabrede v pusto krajino, kjer zmanjka vode milosti.«

Če je pa sv. Terezija D. J. že posamezne duhovnike močno spoštovala, je bila njena spoštljiva ljubezen do svete Cerkve — kar junaška.

Sama s ponosom zatrjuje: »Jaz sem hčerka svete katoliške Cerkve. Zanj se žrtvujem in ji naklanjam vse svoje duhovne dobrine: prošnje in zadostilne vrednote in odpustke za rešenje poganov, da bi bila kmalu ena čreda in en pastir.«

Prisrčno je ljubila poglavarja sv. Cerkve. Ko je bila v Rimu in je videla Leona XIII., je zapisala v dnevnik: »Ljubila sem njegov pogled, življenja poln, ki me je z njim osrečil. Ko je dan pred sv. zaobljubami prejela poseben papežev blagoslov, je hvaležno priznala, da ji je pomagal premagati strašne preskušnje ob tej njeni odločilni uri. Vse svoje molitve je darovala po namenu sv. očeta.

*

Kako je sv. Terezija molila?

Versko spoštovanje se pokaže zlasti v molitvi. O molitvi je zapisala: »Božja volja je, da si z molitvijo naklanjamo nebeških darov. O, kolikokrat mi je že prišla misel, da se imam morda za vse milosti zahvaliti kakim nepoznanim ponižnim dušam, ki moli zame, kar mi bo razodeto šele v nebesih!« Zato ji je molitev bila vsakdanja dušna hrana. V tem oziru ni nikdar dopustila, da bi se njena duša postila.

Svojege angela variha je posebno častila. Njemu na čast je spesnila lepo pesem. Svetnike je imela za svoje sorodnike. Pred vsemi nebeščani je pa častila svojo nebeško Mater. Skupaj z Marijo je častila tudi sv. Jožefa. O češčenju božje Matere je zapisala: »Če prosim po svetnikih, moram malo čakati; če pa prosim po Mariji, takoj dobim.«

V lepi pesmi je izpovedala: »O moja draga Mati, v solzá dolini in gorjá živeti hočem tvoj otrok! Ko v te uprem oko, Devica, usahne vsaka mi solzica, postane duša radostna, ker tvoj zrem ljubav brez dna!« Duša Male Terezije je torej vedno vasovala pri Jezusu in Mariji, ker je pazila, da je bila vedno zbrana in v božji pričujočnosti, kakor tako lepo poje: »Mirna sem, do dna srca, ker se moja duša od lastovice više dvigniti zna visoko nad oblake, globoko v sinje nebo, še više od zvezdice vsake, kjer angeli »sveto« pojo Kralju večnosti Jezusu, mojemu ljubemu ženinu!«

Začetek šole: Mati blagoslavlja hčerko.

Zato se ni prav nič bala smrti, kakor je poudarila v svojem dnevniku:

»Prav nič se ne bojim bridke smrti, ne muk smrtnega boja, pa naj bi bile še tako velike, ker mi je Jezus doslej vedno pomagal in me je moja nebeška Mati vodila za roko že od moje najnežnejše mladosti. Zanašam se na njih pomoč v zadnji uri!«

Ker je bila Terezija tudi slikarica, je svoje otroško zaupanje do Jezusa izrazila v pomembni sliki, ki jo je naslikala v samostanski hišni kapelici. Majhen angel s harfo v roki spi in se v snu smeje, opirajoč se s kolenom ob tabernakelj! Zares pristna slika popolnega zaupanja v Jezusa, ki izvira iz vedno budne verske ljubezni do Jezusa v sveti Hostiji.

Terezija je večkrat rekla: »Ta mali angel sem jaz!« Tako je vse življenje Male Terezije potekalo iz vere, v čolnu ob Jezusu in Mariji. Sama je to izrazila v pesmi: »Moj mir je volja sveta Jezusa mojega. Tako se vedno veselim, z Njim in Marijo brez strahu živim, naj noč je ali dan. Živeti iz ljubezni, ko ljubi Jezus spi in čolnič moj čez besne valove drvi, počitek je moj! —

O, nič se ne boj, Gospod, da te zbudim!«
Kako srečni bi bili, če bi mogli imeti tako vero, kakršno je imela Mala sv. Terezija!
Zato pa prosimo vsak dan to veliko svetnico, da nam izprosi dar žive vere in popolnega življenja po njej.

Prosimo jo vsak dan sproti, samo za 24 ur, kakor je tudi sama delala: »Nič zato, če jutrišnji dan je skrit in ves teman,« je zapisala, »za jutri prositi ne morem, pa prosim

S Krasa. 9. junija t. l. so imeli v Trnju pri Št. Petru na Krasu prvič slovesnost nove maše, ki jo je daroval Vsemogočnemu domačin g. Avguštin Žele. Govor je imel štivanski vikar, Požar Anton. — 14. julija t. l. smo pa Klenjani (Klenik pri Št. Petru na Krasu) praznovali izredno slavje: blagoslovljenje kipa Brezmadežne in Srca Jezusovega. Ta dan je bila klenska cerkev vsa v cvetju in zelenju. Umetniško lepo, kakor bi zrastle iz samih cvetic in zelenja, so bili napravljeni stranski oltarji. Na levo smo postavili kip Brezmadežne in na desno pa Srce Jezusovo. Blagoslov je izvršil vikar iz Trnja, Mihael Planinšek.

Klenjani smo zopet enkrat pokazali, da je še verska vnema med nami.

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Šentlovrenška dekleta sporočamo tole: Kako pod skrbnim duhovnim vodstvom naša Marijina družba uspeva, se vidi iz tega, da smo imele 16. junija prelep sprejem in je naša kongregacija narasla za 49 članic. Te novinke so se pripravljale kake štiri mesece s tedenskimi sestanki na veseli dan sprejema. G. voditelj jim je čisto natanko razložil pravila Mar. družbe. Vsaka je lahko sama presodila in spoznala, kako pomembna je ta cerkvena družba in kolika milost je za vsakega človeka, če se sme imenovati družabnik, družabnica, otrok Marijin. Na pripravi na sprejem, na ta mejnik v življenju je mnogo ležeče. Ko smo praznovali sprejem, so imela vsa dekleta Marijine družbe sv. mašo s skupnim mesečnim sv. obhajilom; tako so bila že prvi dan združena

samo to: Ljubezen mi ohrani svojo, Gospod, tekoči dan!« Ta ljubezen pa korenini v živi veri in v trdnem in neomejenem zaupanju v božje usmiljenje!

Torej vsak dan sproti naj bo dan popolnega našega življenja po živi veri in tako bo vsak dan poslej svet, sveti bodo tedni, meseci in leta, sveta zadnja naša ura in sveta naša smrt, ki se izteče v večno srečno življenje!

Dr. Fr. Knavs, C. M.

v ljubezni božji kot enotna družina Marijina. V poučnem govoru je g. voditelj začrtal smer-nice, ki se jih naj držijo vse, če hočejo biti srečne Mar. družbenke. Kako tolažljivo zveni zagotovilo, ki je v tem-le klicu: »Ne zabi Marije nikdar, ljubezen bo njena ti v dar!«

Naša družba ima redno skupno mesečno sv. obhajilo. Pripomnimo, da slovesno praznujemo zlasti god sv. Neže in praznik Marijinega brezmadežnega spočetja. Lani novembra smo imele tridnevne duhovne vaje pod vodstvom g. D. Oberžana, katerih se je udeležilo 180 deklet. Ti dnevi so bili res lepi! Temeljiti govori in resna premišljevanja, molitev in dobra spoved: vse je pripomoglo, da smo se povzpelle v božjo bližino. Spomin na to srečo naj krepí naše trdne sklepe in rodi trajne uspehe.

Češčenje Marijino je bilo na Norveškem, preden je prišla poplava luteranstva, močno razširjeno, kar spričuje zgodovinska ugotovitve, da je bilo pred reformacijo 60 cerkvá posvečenih prebl. Devici Mariji. Še do danes so se ohranile male, iz lesa izrezljane podobe Marijine, četudi je protestantizem Marijino češčenje zavrnil. Dokaz za veliko priljubljenost, ki jo je uživala Mati našega Zveličarja, so imena raznih cvetic na Norveškem, ki so vzeta iz Marijinega življenja. Morda bodo spremenjene upravne razmere na tem lepem, severnem svetu kaj pripomogle, da bodo z bridkostjo preskušeni prebivalci po Marijini priprošnji zopet spoznali pravo duhovno mater: sv. katoliško Cerkev.

Kluči

Svarilo in jeza

Ali so čudni nekateri naši ljudje! Greh vidijo ali ga vsaj hočejo videti tam, kjer ga ni. Tam, kjer ga je dosti in še na preostajanje, tam ga pa ne vidijo. Naše dobre mamice svare

svoje otroke in svarjenje imajo za jezo, za greh. Ne sicer noč in dan, to bi bilo preveč in bi svarilo tudi na svoji moči in veljavi zgubilo, pač pa svare po potrebi. Svarilo je lahko

povedano čisto mirno, prijazno, po domače, včasih je beseda morebiti malo bolj trda, ostra in raskava, a vendar še daleč od jeze.

Mati, ki svari otroka, oče, ki ga opominja, želi otroku le dobro. Iz sina bi rad naredil koristnega člana človeške družbe, bi rad napravil človeka, ki ga bodo sovaščani upoštevali in cenili; mati bi rada imela hčer, ki bi bila njena čast in njen ponos pred Bogom in pred ljudmi. In to naj bi delala oče in mati v izbruhu jeze! Ne bodite no...

Še našega ljubega in nad vse dobrega Boga hočejo nekateri naslikati in imeti za vzor jeze. »Bog se krega!« Tako govore ob vsakem gromu, ob vsakem treskanju, ob vsakem naluvi ali viharju. O neskončni božji ljubezni pa tako molče ko — grob. In vendar je celo leto kar posuto z dokazi božje ljubezni. Advent, božič in vse njegovo spremstvo, postni čas in velika noč, binkošti in vse nedelje in nedeljski evangeliji celega leta: ali ni vse to ena sama neskončna pridiga o božji ljubezni! Naše zdravje, letina taka in taka, sonce in dež nam oznanjujeta bogastvo božje ljubezni.

Kdo se pa pregreši z jezo? Katekizem nas poučuje, da se z jezo pregreši, kdor se čez mero razburja ali se želi maščevati.

Povejte mi sedaj, ali se vaši starši žele nad vami maščevati, ali se želi nad vami maščevati vaš dušni pastir, kadar vam raz prižnico drobi kruh božje besede, četudi je po potrebi zdaj pa zdaj nekoliko bolj osoljen! — Ali ne vliva v srce bogastvo božje ljubezni, ko v spovednici v božjem imenu govori: »Jaz te odvezem...« Ali se želi nad vami mašče-

Glavar škofjeloški † Matija Malešič kot ženin, in vdova gospa Lizika Kren kot nevesta.

(Glej »Spominčico« v odd.: Razno.)

vati, kadar ima vas zbrane pri shodih MD ali pri sestankih KA? In kdaj se želi maščevati nad nami naš Bog? Bog je ljubezen. Ta beseda apostolova nam pove več ko dosti. Bog ni oče maščevanja in sovraštva. Ljudje so dostikrat sovražni, ljudje se hočejo le prevečkrat nad bližnjim znositi in maščevati bodisi premisslveno, še večkrat pa v pijanosti. Vojske in nož so orožje človeškega maščevanja in onemogle človeške jeze, Bog je pa ljubezen.

Naučimo se v življenju prav govoriti, prav soditi, prav misliti. Svarilo je beseda ljubezni, bodisi očetove, materine ali duhovnikove.

J. L.

Pretresljiva ugotovitev

Skušnja potrjuje: Kolikor bolj postaja svet neveren, toliko bolj raste število samomorov.

Mariborski list »Nedelja« z dne 4. 6. 1939 je imel tole resno razmišljanje: »Samomori, sami samomori,« tako začenja svoje pismo neki izobraženec. »Pomislite,« pravi, »v Mariboru je bilo meseca majnika v enem dobrem tednu šest samomorov. V dveh sosednih župnijah Savinjske doline pa v 14 dneh osem samomorov. Ali ni to nekaj strašnega! V Zagrebu vsak dan samomor. Pred 40 leti je bil samomor redkost, danes je vsakdanjost. Včasih je bil samomor »gosposka bolezen«, danes se širi tudi na deželo.

Ubijajo se brezposelni delavci, v ljubezni razočarana dekleta, obrtniki v denarnih težavah, uradniki po poneverbah, dijaki, ki ne narade izpita, bolniki z neozdravljivo boleznijo. Eni se streljajo, drugi obešajo, tretji skačejo v vodo ali pijo lizol, legajo pod vlak itd. —

Zakaj? Vsled prevarane ljubezni? — Ne. Ker nimaš vere! Vsled slabega reda? — Lažeš! Ker nimaš vere! — Vse take reči: prevarana ljubezen, nesreče pri kupčiji, pri izpitih, pri iskanju služb itd. so bile tudi poprej, pa si ljudje niso končavali življenja. Povejmo naravnost: Vzrok, ki edino razloži strašno epidemijo samomorov, je v dejstvu: Vera zginja, vera, da ima človek neumrljivo dušo, da je večnost, da je še eno, in sicer večno življenje. Življenje si končavajo svojevoljno večinoma ljudje, ki nimajo več vere in verske opore, ali pa se jim je omračil razum. Ko bo svet zopet veroval v Boga in živel po božjih zapovedih, ne bo več samomorov. Samomor bo izvršil tu in tam kvečjemu še kak norec.

Kdo je pa posredno kriv samomorov? Tisti, ki javno govori ali piše zoper vero, ali vzgaja mladino brez Boga. Časniki, ki pišejo proti veri ali so Cerkvi na-

sprotni, proslavljajo tudi samomorilce, češ da so izvršili junaško in pogumno delo; tudi radi poudarjajo, da je bil samomorilec nacionalen delavec, dober človek, da se je častno rešil neprilik i. dr. Bolje bi bilo, da bi zapisali: Bil je človek brez vere. Ker ni imel vere ne notranje opore, je bil nesposoben za trpljenje.

Vprašajmo dalje: Kaj še veri škoduje?

Katekizem nam odgovorja: veri sovražno berilo, brezverska družba, grešno življenje, zlasti napuh in nečistost. To resnico potrjuje vsakdanja skušnja. Ljudje, ki bero slabe časopise, nesramne romane, ki zahajajo v brezversko družbo, zlasti pa tisti, ki žive več let v grešnem znanju z drugim spolom, so v veliki nevarnosti, da pridejo ob vero. Ko si nakopljejo sramoto in nesrečo, obupavajo in si dostikrat uničijo še življenje.

Posledice samomora: Kaj pravi Katekizem? Tole: Življenje nam mora biti sveto, ker nam ga je dal Bog, da si zaslužimo nebesa. Bog je zaklical na Sinajski gori v peti zapovedi: »Ne ubijaj!« Ta zapoved prepoveduje: sebi ali bližnjemu škodovati na telesu in na duši. Sebi škoduje na telesu, kdor samega sebe rani ali umori. Samomorilec greši zoper Boga, ki je gospodar življenja in smrti; greši zoper svojo dušo, ki jo pahne v peklo; greši zoper ljudi, ki jim napravlja žalost, sramoto ali škodo.

Najhujša posledica je pa: Večno pogubljenje, če je bil samomor izvršen pri popolni zavednosti in premišljeno. In taki so večinoma sedanji samomori, kar pričajo po-

slovilna pisma, ki jih nesrečneži napišejo pred samovoljno smrtjo.

In kaj pravi Cerkev? Cerkveni zakonik § 1240 ima tole določilo: »Cerkveni pogreb se odreče onim, ki so sami sebe usmrtili premišljeno (pri zdravi pameti), ako niso pred smrtjo pokazali nobenega znaka kesanja.« Kako pa naj samomorilec pred smrtjo pokaže znamenje kesanja, če pa je skočil v vodo ali si je pognal kroglo v možgane, da pade v nezavest?

Osramočeni sorodniki seveda hočejo imeti za vsako ceno cerkveni pogreb. Hudo bi jim bilo, da bi bil kdo njihovih pokopan kakor žival, ki jo zagrebe konjač. Zato se zatečejo k zdravniku po izjavo, da je nesrečnež storil dejanje v hipni blaznosti. Seveda se dušni pastir ne upira taki izjavi in pokoplje samomorilca cerkveno. Toda vsa pogrebna parada in dragoceni venci in nagrobni govor pa še pete nagrobnice, in vrhu vsega dragocen spomenik z ganljivim napisom ne reši samomorilca, ki si je tudi s tem dejanjem nakopal smrtni greh, ako mu Bog v zadnjem hipu — preden je izdihnil — ni dal milosti popolnega kesanja.

Kaj sledi iz tega? Ne predaj se obupu, če si zašel po krivdi ali brez krivde v nesrečo ali sramoto. Imej to zavest, da jih je že mnogo zašlo v enak položaj, pa so našli pot nazaj k Bogu in poboljšanju in s časom je bila nesreča poravnana, sramota pozabljena. In število grehov ni nikoli tako veliko, da bi Bog ne maral odpustiti, če se grešnik kesaja in resnično spokori.

Baragov kotiček

Slava Baragu

Ta vzklik so dali novi knjigi, ki govori ne le o svetniškem škofu Frideriku Baragu, marveč ima namen, širiti podrobneje spoznavanje osebnosti, kreposti, žrtev in junaške ljubezni do Boga ter drugih vrlin, ki se je v njih odlikoval naš najbližji kandidat oltarske časti. To spoznavanje naj zbudi in vnema med nami zaupanje do vzornega misijonskega škofa, ki brez dvoma že davno uživa bogato plačilo pri Bogu. Bolj ko bo raslo to zaupanje, bolj se mu bomo priporočali in ga prosili pomoči v vseh zadevah. Prošiti pa tudi moramo, da bi ljubi Bog poveličal svojega zvestega služabnika s čudeži, ki so potrebni, da more sv. Cerkev izvršiti beatifikacijo, oziroma kanonizacijo.

Da bi naš narod tem globlje spoznal in imel tem krepkejšo zaupanje do svetniške osebe Baragove, v to nam pomagajo knjige,

ki proslavljajo neumorno delo njegovo za slavo božjo in za zveličanje duš, pa njegovo občudovano ljubezen do Boga in nebeške Matere Marije. Zdaj, ko smo dobili novo knjigo z naslovom »Slava Baragu« — bomo zopet izdatno napredovali na poti do svetništva Baragovega, kajti vprav po tej knjigi se bo spoznavanje svetniškega lika izredno poživilo, za kar bodo služile Baragove proslave, ki naj bi se vršile po slovenski domovini, pa posebno tudi med Slovenci v Ameriki.

Doslej takih proslav ni bilo lahko prirediti, ker zanje ni bilo primerne gradiva. Ta knjiga pa nudi poleg življenjepisa tudi mnogo pesmic (tudi z notami), več prizorov in pripravno snov za nagovore pa še marsikaj, kar pride prav pri takih proslavah.

Knjiga ima 5 delov: najprej je življenjepisa, nato gradivo za nagovore pri proslavah s prispevki odličnih oseb in pisateljev, tretji del

obsega deklamacije, zborne nastope; četrti — razne prizore in igre, peti pa glasbeno priložgo — z misijonskim besedilom idr.

V predgovoru in priporočilu te lepe knjige pravi tudi prevz. g. dr. Gr. Rožman, škof ljubljanski, da še vedno premalo poznamo junaške kreposti Baragove, da še vedno premalo zaupamo njegovi priprošnji, zato mu ne dajemo priložnosti, da bi izprosil od Vsemogočnega novih čudežev.

»Naša verska in narodna dolžnost je, da vse storimo, kar je mogoče, da ves katoliški svet spozna veličino Baragovo in se z zaupanjem priporoča njegovi priprošnji, potem bo tudi Bog storil svoje in poveljčal svojega junaškega služabnika.«

Tvarino je zbral in knjigo uredil kot XI. zvezek »Misijonske knjižnice« g. Lenček Ladislav C. M. — Založila jo je uprava »Katoliških misijonov« v Grobljah. Pomagala sta z nasveti in delom gg. prof. dr. Fr. Jaklič, pisatelj posebne knjige o Baragu, in p. Hugo Bren O. F. M., kot večš poznavalec misijonskega škofa Baraga.

Posebej omenjamo, da je k vrlini knjige mnogo pripomogla s svojimi prispevki v vezani besedi gospa Marija Jelen, r. Brenčič.

Naj ponatisnemo iz nove knjige gorečo prošnjo njeno:

Čudovit si v svojih svetnikih.

Gospod, ki v Báragu si nam podaril pastirja dobrega in učenika: usliši vernih src gorečo prošnjo, — naj kmalu ga častimo kot svetnika.

Gospod, ki dal po Báragu poganom si milosti in vseh dobrot nešteto: usliši nas, ki prosimo, da z novim svetnikom poveljčaš Cerkev.

Gospod, ki Báraga je le po tebi naporov zmožen bil in del velikih: daj, da po njem te moremo slaviti, ki čudovit v nebeških si svetnikih!

Gospod, ki si odpiral rajska vrata v dom vračajočemu se misijonarju: daj, naj delimo z njim nebeško srečo; naj smemo ga častiti na oltarju!

Sveti obredi

Napačno je sodil

Tovariš iz šolskih let je prišel na oddih. Srečala sva se, ko sem šel k nedeljski službi božji. Pozdravila sva se in se začela razgovarjati o tem in onem. Končno pristavi: Na deželi imate izobilje naravnih užtkov, zlasti osvežujoči vonj polja in borovja; tudi dela imate čez teden več ko dovolj. Nimate pa nikoli drugih ugodnosti, ne gledališča, ne kinopredstav. Nedelja vam mine brez posebnega užitka.« Tako se je sočutno razvnel prijatelj letovišcar tisto nedeljsko jutro.

Skoraj bi mu bil pritrtil, če bi v zvoniku farne cerkve ne bilo pozvonilo k sveti maši. Povabil sem prijatelja s seboj v cerkev.

Cerkev je bila polna, natlačena, dasi se služba božja še ni pričela. Vsled gneče sem ostal zadaj pod korom; moj znanec se je pa preril do prvih klopi, kjer mu je postaren mož uljudno odstopil svoj sedež. Z radovednostjo se je tujec razgledoval po cerkvi in po ljudeh, kar pa ni nič motilo obče zbranosti. Naši ljudje, čeprav preprosti, so že toliko olikani in obzirni, da tujcem in mestni gospodi ne zamerijo njihovih navad in razvad.

Sveta maša se je začela. Po s cvetjem okrašeni cerkvi je vzvalovila pesem, tista skupna pesem, ki sega nad oblake in sili Boga, da jo posluša. Vsa cerkev je pela. Nehote sem se spomnil prijatelja. Morda se bo dolgočasil.

»Gotovo te je motilo skupno petje? Pri nas je navada, da pri sveti maši pojememo vsi,« sem mu pojasnjeval, ko sva se po končani službi božji sestala pred cerkvijo.

»Mene motilo? O kaj še! Oh, to petje! Kar naprej bi ga poslušal!...« »Oče!... utrujeni od dela... prihajamo pred tvoj oltar...« Kako čudovito se vse to vtaplja v obredne molitve! In vse poje! Poleg sebe sem slišal peti moža trudno sklenjenih rok. Občudujem zlasti vaše fante! Ves teden vihte cepce in kose po travnikih in senožetih; dekleta ročno sučejo srp in motiko ter pomagajo pri gospodinjstvu; v nedeljo pa zapojejo kakor slavčki. Da, to petje! Ali pri vsaki maši prepevate te lepe Marijine pesmi?«

»Ob nedeljah! Čudiš se vnemi za Marijino pesem, kajne! Pa je tako naravno. Med vsako sveto mašo se oltar tako rekoč spreminja v

Kalvarijo. Pomisli: Kalvarijo! Na njej križ, pod križem Marija, z Marijo smo v duhu vsi, ki se zavedamo, kaj se godi med mašo na oltarju. Pa Marija je tudi med nami. Kadar našega človeka zadene kaj hudega, mu je Marija najbližja in prva, ki se pobriga zanj. Umevno, da potem vsakdo daje duška toplemu, srčnemu čustvu na najnežnejši način, v Marijini pesmi. Češčenje Marijino je naše značilno znamenje, v katerem se spoznavamo med svetom. Da

imamo tako lepo skupno petje, je pa zasluga naše Marijine družbe.«

»Oprosti, da sem tako zmotno sodil o vas!«

Kaj naj mu oprostim...? Še hvaležen sem mu, da mi je dvignil ponos...

Imamo sladek vonj polja in lesovja! Imamo otlar, pred katerim se v topli domačnosti zbiramo. Imamo Marijino pesem! Pa saj včasih se niti ne zavedamo, kaj vse imamo...

Janko Kirn.

L I S T E K

Carstvo brezbožnikov

Spisal P. Croidys. Prevedel Fr. G. (Dalje.)

VI. poglavje.

Zlo proti dobremu.

Šubin se je vendarle odločil iti od doma. Na vsak način je moral urediti za naslednji dan dve vprašanji, ki sta zanimali baltski sovjet: stanovanje za šest delavcev, rdečih »tovarišev«, in nastanitev napovedane stotnije konjenice.

Proti večeru se je torej pojavil pri Andrejevih.

Alekseja in ženo Karino je našel v veliki sobi.

Ob njegovem prihodu sta oba vstala in previdno čakala. Toda Šubin ju sprva ni pogledal. Njegove oči je pritegnil nase blesk, ki ga je zahajajoče sonce metalo na nekaj cinastih krožnikov, ki so stali na polici.

»Ti krožniki bi se pa kaj lepo pri meni podali!«

Takoj se jih je namenil zapleniti po Karanzinu.

Aleksej Andrejev je opazil, kam jo je ubral Šubinov pogled. Sklenil je skriti krožnike takoj, ko trinog zgine.

Šubinu se ni mudilo govoriti. Sedaj je obrnil oči od cinaste posode.

Aleksej Andrejev je z odporom ogledoval njegovo oblo glavo, ki se je zdela kakor krogla; rjave kocine so bile obrbite po lobanji tako na kratko, da si videl čreslčno barvo kože. In rekel si je, da bi ta človeška zalega, ki je tako divje stiskala staro ukrajinsko zemljo, bila osebno samo ničla, prislonska k milijonom drugih ničel, ko ne bi stala pred njimi skrivnostna enica, strašilo Lenin.

Karina se je zdela manjša, drobnejša, starejša; stala je pri možu in tudi skušala brati v obrazu Šubina, morilca.

Ta pa je dvignil glavo, naperil potlačeni nos v zrak in se poskusil kazati strašnega. Morda bi se čutil manj samosvestnega, če bi

vedel, da je Alekseju Andrejevu in njegovi ženi že znan umor obeh ribičev; vendar se ni mogel nadejati, da je letela Nataša naravnost na kmetijo.

»Aleksej Andrejev,« je rekel s krepkim glasom, »prišel sem ti naznanit, da pride jutri iz Jaske šest tovarišev-delavcev, da poženo mlatilnico in lokomobilo ter da pazijo na vse strojno delo pri mlačvi.«

»Šest? Zakaj šest? Lani so bili trije dovolj!«

»Nisem jaz dal ukazov. Prihajajo od sovjeta v Jaski; ne kaže drugače kakor ubogati! Če nam pošiljajo šest tovarišev-delavcev, jih pač zato, ker letošnja mlatilnica veliko več dela in je dosti bolj zamotanega ustroja kakor lanska. Sicer pa je dejstvo, da so nam poslali ta velikanski in tako popolni stroj, da mu ni enakega v kapitalističnem svetu, prav jasen dokaz, kolik uspeh ima petletka. Samo delavnice sovjetske republike so jo mogle narediti. Aleksej Andrejev, to je priča moči in veličine boljševiške revolucije.«

Starega Alekseja niso lepe Šubinove besede prav nič oslepile.

»Samo tri postelje moremo dati,« je rekel hladno. »Če nočeš, da bodo tvoji tovarišidelavci spali po dva na eni, boš moral poiskati stanovanje za tri druge kje drugje.«

»Menda vendar nočeš, Aleksej Andrejev, da bi delavci, ki so prvi državljani naše republike, ležali v dvoje!«

»Saj pravim, nastani jih drugod!«

»Kaj še! Saj imaš šest postelj.«

»Saj veš, da na treh ležimo žena, sin in jaz!«

»Aleksej Andrejev! V velikih mestih, n. pr. v Leningradu in Moskvi, so bile prisiljene dosti bogatejše družine, kakor je bila tvoja, družine, ki so imele palače, velika stanovanja, da so se zadovoljile z eno sobo, da

so prepustile ,tovarišem revolucionarjem' svoje sobe in postelje. Kako to, da bi kmetje, kakršni ste vi, ne mogli odstopiti svojih postelj vrlim delavcem, vpisanim v stranko?»

»Ali misliš spraviti te ljudi v naše postelje?»

»Da. Ker bodo mlatili žito, boste imeli ti, žena in sin dovolj slame, da boste spali v njej!»

»Šubin, to je preveč!»

In stari Aleksej je jezno udaril s pestjo po mizi.

»Aleksej Andrejev, pazi se!» je besno zavpil Šubin in stopil proti starcu, pa ga je bliskovito nekdo zgrabil za roko in ga prisilil, da se je obrnil.

»Ti bi torej rad ubil očeta, kakor si ubil Krilova in Olgopora?»

Fedor se je bil vrnil.

Predsednik sovjeta se je moral zasukati in je ugledal — ne brez groze — velikega fanta mladih gibčnih mišic, ki je na lepem vzrasel za njim. Toda srd, da se ni mogel ustaviti njegovi železni pesti, ga je podkuril k drznosti. Pogledal je fanta v oči in odvrnil:

»Postava mi daje pravico, pobijati vse, ki si prilaščajo hrano, ki pripada sovjetski skupnosti!»

»Sovjetska skupnost?» je dejal Fedor smeje. »Koliko udov pa ima v Balti ta družina? Desetorico nekdanjih roparjev, izdajalcev in odpadnikov!»

»Ti se držeš psovati tovariše člane sovjeta!» je zakričal Šubin užaljeno.

»Ali bi rad, da bi v peklu, ki v njem živimo, bilo pogubljenim prepovedano od bolečine vpiti? Pa ta pekel ne bo večer, Šubin!»

»Ne vem, kaj hočeš reči s svojim peklom in z namigavanjem na smešne vraže. Da ozdraviš, bi moral obiskati brezbožniški muzej, ki ga je uredil tovariš Rišin v Odesi; tam bi videl ...»

»Niti besede o Nikolaju tukaj!» je grozeče zavpil Aleksej Andrejev.

»Zakaj, oče?» se mu je oglasil Fedor. »Tega človeka ne poznamo.»

»Pa je v mojih očeh edini, ki vas varuje, sicer ...»

»Slab boljševik si, Šubin!» je dejal z zbadljivim nasmehom Fedor.

»Slab boljševik?»

»Da, ker se oziraš na vezi sorodstva med Nikolajem in nami, dasi bi moral vedeti, da teh vezi ni!»

»Ti mi ne boš dajal pouka o revoluciji!»

»Pa ti ga le dajem!»

»Na vsak način tu nekaj ni v redu!» je rekel, pogledavši okoli po sobi.

»Ni v redu?»

»Jutri pride s ,tovariši delavci' iz Jaske stotnija konjenice; tedaj se bolje pomenimo!»

»Ne Šubin! Takoj se pomenimo!»

Fant je zamahnil kakor metalni stroj in treščil predsednika sovjeta k pregraji. Ena njegovih rok je stiskala Šubinu vrat in ga skoro zadavila. Druga je urno posegla v revolverski žep predsednikov in trenutek nato iz njega izvlekla orožje. Ko je Fedor imel ročaj revolverja dobro v roki, se je umaknil za štiri korake, obrnjen k Šubinu, ki je miroval ob pregraji.

»Fedor, pusti tega človeka!» je zavpila Karina prestrašeno.

»Le pomiri se, mati! Tebi pa dajem dve minuti časa, da pomisliš na svoje zveličanje!»

Debela okrogla Šubinova glava je izražala blazno grozo. Naval krvi mu je razbijal senca, mu blodil možgane. Oči so boljčale. V strahu je mrmral zmedene besede.

»Pusti tega človeka!» je povzela z močjo Karina. »Po čem bi se pa ločili kristjani od boljševikov, če bi tudi kristjani začeli moriti!»

Držeč orožje v roki je Fedor za trenutek pomislil, nato je položil revolver na mizo.

»Pojdi!» je rekel Šubinu, ki se je od groze onesveščal. »Pojdi! Imam mater, ki jo spoštujem in poslušam. Pojdi! zapiši si, da se še najdeva, pa v kratkem!»

Šubin je dvignil s krvjo podpluto glavo, ki mu je zlezla med ramena. Podobe pred njegovimi očmi so se znova spravile v red, dočim so še plesale pred nekaj trenutki, ko da mu jih goni mora. Njegove sploščene in steklene kalmiške oči so zopet našle svojo izzivalnost. Otresal se je smrtnega strahu, ki mu je še tičal v duši. V živinskem poželenju po življenju se je oddahnil. Temna sila, ki ga je gnala k hudobiji, se je znova zravnila.

»Da,« je dejal z zaničljivo gubo v kotih ustnic, »še se najdeva!»

In je odšel.

VII. poglavje.

Antikristovi jezdec.

Temnomodra senca se je pričela spuščati na ravan, utrujeno, ker je morala ves dan prenašati sonce.

Že so si po lesenih hišah šepetali novico, da je Šubin umoril Krilova in Olgopora. Zdelo se je, da je vas, ki jo je teptalo težko hlapčevanje, tako negibna kakor porjavela strnišča; toda kakor le-ta je tudi ona utripala od tajnega življenja.

Nevolja in jeza sta osvajali srca, medtem ko so se na nebu iskrile zvezde.

Se topli zrak je spuščal na telesa svojo nemo težo, nabito z elektriko, in pripravljaj

duhove na razdraženost, na upore, ki gredo pred spremembami v toku človeške usode.

Govorili so, da mlačev ne bo minila, ne da bi bilo kaj novega. Z očmi uprtimi v ravnino, topečo se sedaj v mračni modrini, se je vsakdo spraševal, odkod pride to novo, ne da bi razumel, da je dovolj, da en sam hoče, da se igra začne. Iz nebržnosti in zaradi stvarne nezmožnosti so ljudje raje čakali, da sosed naredi osvobodilno kretnjo, pa je nihče ni naredil. Ta večer pa so mnogi menili, da bi umor dveh vrljih ribičev, nekdanjih Denikinovih vojakov, utegnil biti znak vstaje. Toda nihče ni o teh resnih zadevah govoril drugim iz strahu, da bi bil naznanjem, in tisti, ki so vedeli, so molčali. Z nočjo pa so se širili oni skrivnostni valovi, katerih vsemogočno delovanje včasih nenadno zgrabi ljudske gmote. Ti delajo upore in so kvas zgodovine.

Šubin edini morda ni čutil bližnje nevihte. S povešeno glavo se je vrnil domov; bil je še vedno besen, brez prenehanja je premetaval tisoč maščevalnih misli, eno bolj divjo ko drugo. Vrgel se je v usnjeni naslanjač, ne da bi rekel besedico Nataliji Petrovni, ki si je prizadevala biti samo še senca, brž ko je zavela po hiši strašna moževa jeza. Brez šuma je prihajala v izbo in odhajala, prizadevajoč si potlačiti glas svojih korakov.

Predsednik sovjeta je bil opsovan, tepen, grozili so mu s smrtjo.

Ti zločini so zaslužili največjo kazen. Toda po zvijškem nagonu, ki je obvladal njegov značaj, ni hotel izvršiti svojega maščevanja sam, ampak raje porabiti navzočnost vojakov, naj bi oni zadevščino prevzeli nase. Počakati bo torej moral celo noč, morda še cel dan, da bo dal ustreliti Fedorja Andrejeva.

Toda ko je dobro premislil, se mu je zadel usmrtevec Nikolajevega brata veliko manj lahka, kakor je menil takoj v začetku. Spominjal se je, kako surovo ga je zavrnil odeški ljudski komisar, ko mu je predložil, naj požge Balto in prepodi prebivalce. Po drugi plati je bilo pa nemogoče, da ne bi grozovito kaznoval sina Alekseja Andrejeva, ki mu je bil sicer že dolgo sumljiv. Kam pa pridemo, če bodo hlapci začeli psovati in tepsti gospodarje? Klical je na pomoč vso svojo lisičjo opreznost in hinavščino, da bi našel kako rešitev. Njegova zvižčnost je imela toliko skrivališč in zakotij, da je stavil vanjo vse svoje upanje. Tudi to pot mu je pomagla.

Najbolje bo, je končal, če pišem Nikolaju Rišinu, kaj se je zgodilo, in ga vprašam, kaj ukazuje.

Toda pisarija mu ni dišala; kot nekdanjemu pristaniškemu delavcu bi mu pero kaj

težko stalo v roki. Moral bi se tudi zateči po razsvetljenje k šibkim možganom bivšega cerkovnika Karanzina, ki je prebil nekaj nekaj let v bogoslovju, pa je bil vsled slabega vedenja izključen. Toda Šubinu se je upiralo dati svoje pritožbe s Karazinovo pomočjo. Na vsak način ne bo dobila Andrejevlija kmetija samo šest »tovarišev« na stanovanje, ampak nastanil bo na njej tudi stotnijo konjenice kot prvo kazen.

Sključeno telo, noge brez moči, vsa njegova zunanost je govorila o neredu v duši in o utrujenosti udov. V goltancu je čutil živo bolečino, sled Fedorjeve pesti. Večkrat se je prijel za boleče mesto, požrl slino in spačil obraz.

Tako je ždel v temi. Natalija je malo prej vstopila s prižgano svetilko, toda v odgovor je besno zagodrnjal in odrinil svetilko in ženo.

Nataša je pogledala mater. Elza Krilovna je končno v spancu našla nekaj žalostnega miru. Tudi Peter, ki ga je vznemirjenje zlomilo, je zaspal. Velika nočna tišina je vladala v hiši, kjer se je razlegalo toliko tožba, stokov in vzdihov.

Dekle je tiho šlo proti vratom. Nosilo je v sebi težko misel, da je samo.

Stopilo je ven. Vdihnilo je duh zemlje, listja in noči. Skrivnosten tok ji je množil duševne moči. Čutilo je, da jo nekaj neustavljivo poriva k reki.

Ko je šla pred Olporogovo hišo, katere glavna soba je bila razsvetljena z zanikrno svečo, je ugledala Nadjo, eno izmed deklet, ki je prihajala ven.

»Kam greš, Nadja?«

»Prosit sosedo, če bi nam ne mogla odstopiti malo sveče, kajti naša bo zdaj zdaj ugasnila in nas je strah ob misli, da bi bili brez luči v tej za nas tako grozni noči!«

»In mati?«

»Za sedaj je nekoliko mirnejša; mali kar vnaprej vzdihujejo.«

Nataša je kmalu prišla do Dnjestra. Reke ni mogla videti, toda slišala jo je, kako je zamolklo valila svoje vodovje.

Kmalu so se ji oči privadile na temo. Pred njo so drug za drugim prišli iz nočne črnine čolni, ki so bili privezani k svojim stopičem.

Nepremično in s sklenjenimi rokami je obsedela tam na bregu. Pozabila je, kako nevarno bi bilo, če bi jo tako blizu zalotila kaka konjeniška patrolja, ki je morala pregledovati sovjetski breg ponoči kakor podnevi. Toda duša je ostala gluha za klic previdnosti. Videla je ljubi blede obraz, kako ga nese voda.

Morda je trava na dnu in obrežno vejevje je zadržalo truplo in je bilo dosti manj daleč, kakor je menila? Ne bo imela tolažbe, da bi vedela, da počiva v zemlji, da ima mesto, kjer se združuje z njeno dušo, točko, kjer se z njo najde, da bi si rekla, da so vsaj nanj položili sveti križ, ki ga niso smeli več postavljati na grobove!

Nad romunskim bregom je mesec pokazal svoj kristalni obraz in iztrgal iz težkih mračnih senc ukrajinski breg, čolne, reko, vrbe. Nestalne meglice so se ponekod pojavile nad vodami, pa so se kmalu razpletle.

Pod dotikom te svetlobe, ki je bila nežna kakor božanje, je Nataša drhtela. Okoli nje je vladal mir, ki je bil tako izdajalski kakor kače, ki so se skrivale med obrežnimi koreninami. Svetli in hladni molk jo je še bolj prijemal kakor senca in ji navdihoval neznan nemir. Vstala je. Zazdelo se ji je, da ima neskončno senco, kajti luna je bila še zelo nizko na obzorju. Naredila je nekaj korakov, stopila po loki navzdol in se zakrila pod veliko vrbo. Nad Dnjestrom je lahen vetrič gnal čudne sople, da so se dvigale in zavzemale velikanške človeške oblike. Nič več ni vedela, kje je meja, ki loči sen od resnice. Pustila je, da so

jo nosila čustva in spomini, kakor je drselo po reki vejevje, ki ga je nosil tok.

Dolgo časa je tako ostala nepremično, zamišljeno in žalostno.

Luna se je počasi sukala na nebu; sedaj je bila že visoko nad romunskim bregom.

Nenadoma zasliši zamolkel šum, konjski koraki in loki so udarjali v tiho noč. Skozí lahni zastor listja je opazila jezdece.

Bilo jih je deset. Jezdili so po indijansko drug za drugim, ročaje sulic so imeli uprte v stremena, svetle konice orožja naperjene proti nebu. Njihovi senčni obrisi, ki jim je luna dajala bled lesk, so šli med pridušenim cingljanjem jekla. Počasi so šli mimo, nato so se oddaljili.

Taki jezdecí so pred štirinajstimi leti vdrlí v Ukrajino, ki je bila mirna in srečna kljub ruski revoluciji in masten plen za nove divjake.

Razlili so se po neizmernih ravninah, ropali po vaseh, pobijali prebivalce, požigali cerkve, podirali križe ter za njimi dvigali znak srpa in kladiva, ki ga je vse klelo.

In še vedno so trli Ukrajino pod kopiti svojih konj ti Antikristovi jezdecí!

Iz življenja Cerkve

Za 400 letnico Jezusove družbe, ki se prične septembra 1940, je poslal sv. oče Pij XII. generalnemu predstojniku jezuitskega reda, o. Lédochowskemu — apostolsko pismo. V njem se spominja velikih zaslug Jezusove družbe za sveto Cerkev, poveljuje dela odličnih jezuitov, kakor sv. Petra Kanizija in sv. Roberta Bellarmina in dr. Nesporne so zasluge družbe na polju mladinske odgoje zlasti v vodstvu Marijinih družb. Družba najvzorneje pospešuje češčenje presv. Srca Jezusovega, širi apostolstvo molitve, tekmuje v vrstah učenjakov.

Ne preveč zunanje bleska, pač pa več duhovne poglobitve, v teh besedah je sveti oče Pij XII. izrazil, kaj je in mora biti glavni cilj evharističnih kongresov. To navodilo je dal sveti oče, ko je dobil v roke poročilo o številnih kongresih v proslavo sv. Rešnjega Telesa, ki so se vršili v Italiji l. 1939. Poročilo pravi, da so imeli lani v vsej Italiji: dva pokrajinska evharistična kongresa, 24 škofijskih, 29 okrožnih, 77 dekanjskih, 233 župnijskih, torej skupno 355 evharističnih manifestacij.

Papež želi, naj bi se škofje posvetovali, kako bi se zunanja stran teh kongresov oprstila dragega bleska in prevelikih stroškov, da bi se moglo posvetiti tem več brige in skrbi notranjemu namenu kongresov. Kongresi naj imajo obeležje pokore in notranje posvetitve, da izprosimo od Boga vrnitev mirnih in srečnih časov.

Med obleganjem Pariza in za časa hude stiske kardinal Suhard s svojo duhovščino ni zapustil mesta. Ko se je prestolnica vdala in je nastalo silno pomanjkanje hrane in drugih potrebščin, je kardinal s pomočjo sester sv. Vincencija in drugih cerkvenih zavodov vpeljal ljudske kuhinje, kjer so vsi potrebni prejeli okrepčila. Kardinal sam je nadziral kuhinje. Ta ljudomila skrb je priborila cerkvenemu knezu veliko popularnost. Nazivali so ga »kardinal ljudskih kuhinj«.

Pretrsljivo in obenem ganljivo svečanost so imeli o velikonočnem času v Marijini cerkvi glavnega španskega mesta Madrida: 4000 vojnih sirotk je prejelo prvo sv. obhajilo. V zadnji državljanski vojski so njih starši pomrli.

Zdaj je okrog tavajoča revšeta duštvo «Auxilio Social» (socialna pomoč) spravilo skupaj in bo skrbelo, da se bodo dobro vzgojili. Vse stroške za obhajilo in za obleko teh sirot so poravnali madridski trgovci.

Po dolgem času se bodo tudi v tako preskušeno Mehiko vpeljale znosne razmere in bodo katoličani dobili vse potrebne svoboščine. Pri julijskih volitvah je sicer zmagal kot predsednik general Camacho, toda kakor se sliši le s silo in prevaro. Kandidat general Juan Andrea Almazan, ki je sicer propadel, je pa vendar združil znatno število glasov in upa, da bo kmalu prišel na površje. Obljubil je, da bo zopet uvedel redne razmere med Cerkvijo in državo v Mehiki.

Od prejšnjih voditeljev mehiške revolucije se je dr. A. D. Sotey popolnoma spreobrnil in začel zopet krščansko živeti. Javno je izpovedal: »Nasilje, ki je vladalo, je bilo predvsem sad tega, ker so se dotični voditelji odrekli pravni naukom Kristusovim in zavrgli vodstvo njegovo, ki edino more urediti in ohraniti pravstveno življenje človekovo.«

Trajen spomin duhovskemu dobrotniku trpečega človeštva bodo ohranili v kopališču Wörishofenu na ta način, da bodo sezidali Kneippov muzej. Vanj bodo spravili vse, kar je bilo v zvezi z delovanjem in življenjem župnika Kneippa.

»Država v državi«. Sedanji francoski državni voditelj maršal Petain je imenoval framasono državo v državi, zato je pa njih združenja (lože) in njih zveze razpustil. Hvala Bogu, da se v tem oziru čimdalje bolj jasni in da tudi velike glave uvidevajo, koliko nevarnost ne le v verskem pogledu, marveč tudi za zdravi red v državah so framasonске (prostozidarske) lože. Umevno je, da noben ljudski režim ne more trpeti »države v državi.«

Boj proti framonstvu kakor tudi proti komunizmu, ki oba spodjetata temelje urejenim državam: vero in versko življenje, mora biti naloga vseh vestnih državnikov.

Novo visoko katoliško šolo bodo po prizadevanju nadškofa Spellmana ustanovili v New Yorku. Prostora bo imela za 3000 dijakov. Zidava bo stala 2 milijona dolarjev. V jeseni 1941 bo že izročena svojemu namenu.

Duhovska služba med vojaki je bila pri vseh v vojsko zapletenih narodih urejena v zadovoljnost in tolažbo borcev, ki tvegajo življenje za svojo domovino. List »Osservatore Romano« našteva s pohvalo Svico, Anglijo, Francijo. Italija je v smislu konkordatnih določil povečala število vojaških kaplanov. V Nemčiji — pravi omenjeni list — je stotine in stotine duhovnikov dodeljenih vojaštvu, ki spremljajo čete ali pa so nastavljeni po bolnišnicah. Nedavno je bilo nastavljenih zopet

70 vojnih kuratov. Tako izvršuje duhovnik svoje božje poslanstvo tudi na bojiščih in daje tolažbo z delitvijo svetih zakramentov pred in med vojsko, zlasti pa ranjencem in umirajočim po bolnišnicah.

»Naš čas zahteva žrtev.« Na veliki božji poti pri Mariji bourguillonski v Švici, kjer so se zbrali julija zastopniki cele dežele, med njimi tudi načelniki uradov, šolstva, rektor vseučilišča v Freiburgu s profesorskim zborom, je imel slavnostni cerkveni govor škof Besson v nemškem in francoskem jeziku. Opo-minjal je Švicarje, naj se prizadevajo za res krščansko življenje. »Danes« — je rekel — »moramo smatrati za sovražnike države vse, ki imajo na sebi madež nenravnega življenja. Današnji čas zahteva žrtev. Sprejmimo jih v duhu pokore in ljubezni do domače dežele!«

»Karikatura« — s tem izrazom označujemo navadno take slike, podobe ali kipe, ki niso resne, ampak smešče; po domače pravimo »spaka« ali »pokveka«. Take spačene podobe delajo včasih namenoma, včasih se pa »umetniku« kaka taka stvar skazi, ker je premalo umetniškega duha v njem. Nekateri »umetniki« bi radi bili moderni in izvorni, pa se jim vse pofrtiči — in namesto umotvora, namesto slike in podobe napravi nekaj, kar vzbuja smeh, strah, nevoljo in še marsikaj, samo pobožnostnega duha ne. Vatikanski list »Osservatore Romano« je 20. VI. letos objavil 14 takih posnetkov slik in podob, ki predočujejo Kristusa in Mater božjo na ta način, kakor ne sme biti. S tem so obsojeni vsi dotični »umetniki« in drugi, ki jih podpirajo.

Tudi med vojnimi kurati jih je več padlo v sedanji vojski. Posebno zanimiv je tale primer: Na nemški zahodni fronti je umrl za domovino divizijski župnik dr. Autbert Stroick, iz frančiškanskega reda, star 43 let. Med s v e t o v n o vojsko je bil častnik. Za hrabrost je bil odlikovan s častnim križcem in z znakom za ranjence. Nato je bil sprejet v frančiškanski red in bil 16 let duhovnik. Zadet je bil v sedanji vojski, ko je v prvih bojnih vrstah ranjence prevideval in jim delil svete zakramente.

*

Neposredno pred cerkveno sinodo smo praznovali desetletnico, odkar vodi ljubljansko škofijo prevzvišeni g. dr. R o ž m a n. Desetletnica škofovanja se je razvila zlasti v Ljubljani v presrčno, neprisiljeno, rekel bi družinsko počaščenje ljubljenega nadpastirja. Voščila vseh vernikov in društvenih zastopnikov v obliki tople molitve pri prelepi svečanosti v stolni cerkvi, kakor tudi vdanih škofijanov, ki so se slavja udeležili v domačih župnijah, so bila iskrena, saj smo dobro pou-

čeni, s kako občudovano vremo se žrtvuje visoki jubilat za oznanjevanje božje resnice, za pospeševanje krščanskega življenja v družinah in v javnosti, za dobro odgojo mladine, zlasti duhovskega naraščaja. Božja previdnost je ljubljanski škofiji dodelila res vrednega naslednika št. nadškofa dr. Jegliča. Tega se zavedamo. Zato so se pa dvigale naše molitve iz hvaležnih src k Bogu, naj podeli gorečemu nadpastirju dovolj moči in vztrajnosti v prenašanju velike odgovornosti in velikih bremen, ki so združena s škofovskim dostojanstvom, kakor jih je našteval v slavnostnem govoru nadškof belgrajski, prevz. g. dr. Ujčič.

Naj vodi božji Krmar našega ljubljenege nadpastirja po poti uspehov še v novih desetletjih!

Škofijska sinoda (v zavodu Sv. Stanislava — št. Vid nad Ljubljano) se je po zborovanjih v dneh od 5. do 8. avgusta 1940 pod predsedstvom prevz. g. škofa dr. Gr. Rožman a na srečno skončala. V razpravah je bila predvsem snov za dušnopastirska navodila, ki bodo urejevala enotno, današnjim razmeram umerjeno dušno pastirovanje. Navodila iz prejšnjih sinod za časa dr. Jegličevega škofovanja so se po potrebi spopolnila. Največ pozornosti je sinoda posvečala navodilom za delo v Katol. akciji. Posebna določila so bila sprejeta za tako imenovane dušnopastirske obiske, ki naj zlasti v mestnih in večjih župnijah omogočijo blagodejni stik dušnih pastirjev z župnijani in s tem globlji vpliv katoliške vere in katoliškega nraoslovja na družinsko življenje. — Hkrati je bil dotiskan že tudi sinodalni zakonik, ki vsebuje 641 členov. Dušnopastirska navodila bodo pa izšla v posebni knjigi.

Na sinodi je bila ustanovljena nova dekanija Zagorje ob Savi. Dodeljene so ji nekatere župnije iz moravske in litijske dekanije in sicer: Čemšenik, Dobovec, Kolovrat, Radeče, Svibno, Sv. Planina, št. Gotard, št. Jurij pod Kumom. Za dekana je imenovan Franc Markež, župnik v Zagorju.

Ljubljanska škofija. Za duhovnega svetnika je imenovan Martin Drojc, župnik na Boh. Beli.

Prvi romarski dan. Za letošnji Veliki Smarijin je vodstvo ZZZD povabilo včlanjene delavce na številna naša svetišča, kjer se slov. ljudstvo posebno priporoča Marijinemu varstvu in pomoči. Krščanski slovenski delavci so poromali v skupinah iz posameznih okrožij na Ljubno pri Brezjah, na Šmarno goro, na Homec, k Novi Štifti, na Sv. Planino, na goro Oljko, na Ptujsko goro, v slov. Jeruzalem, na Gorco.

Nalašč so se določili številni kraji, da so se zmanjšali stroški, olajšala pota in da se je

omogočila številnejša udeležba. Dosti je vzroka, da je delavstvo romalo k Mariji. Poudarili so tako nasproti mlačnim ali celo brezvernim delavskim vrstam zvestobo veri svojih očetov. Javno so pokazali prepričanje, da se svet brez Boga urediti prav ne da. V borbi za vsakdanji kruh so obrnili pogled k Njemu, ki je končni človekov cilj. Prosili so nebeško Mater, naj se poteguje pri svojem božjem Sinu za slovenski delavski stan in za ves slovenski narod.

Pol stoletja mašnik. V Studenem pri Postojni je 28. julija obhajal zlatomašniški praznik sodraški domačin g. Dominik Jan e ž. Že 37 let deluje med našimi zamejskimi brati z nezlomljivo gorečnostjo za zveličanje duš. Njegovo življenje je bilo in je posvečeno le molitvi in delu. Z nenavadno vremo uporabljaja vse dušnopastirske pomočke, da bi tako tembolj koristil dušam. Jubilatnu, ki je tudi sotrudnik našega lista, daj Bog še mnogo priloznosti in moči za uspešno pastirovanje in za »nabiranje zakladov, ki jih rja in molj ne uničujeta in jih tatje ne kopljejo in ne kra-dejo«. (Mž 6, 19.)

Lavantinska škofija. Imenovan je bil za dekana dekanije Rogatec Julij Vajda, dek. upravitelj pri Sv. Križu na Slatini. — Umeščen je bil za nadžupnika v Rogatcu Ferdinand Pohrašky, župnik pri Sv. Vidu nad Valdekom. — Postavljeni so bili: za kaplana v Rogatcu Ivan Rajner, tamošnji provizor; za provizorja pri Sv. Vidu nad Valdekom Maks Ledinek, I. kapl. v Ljutomeru; za vikarja-pomočn. v št. Ilju pod Turjakom Justin Oberžan, tamošnji kaplan; za provizorja na Vurbergu Jos. Mlaker, mestni kaplan v Ptuj; Ignacij Feguš, II. kaplan pri Sv. Juriju ob juž. žel., za tamošnjega I. kaplana. — Prestavljeni so bili kaplani: Ivan Voda od Sv. Lovrenca na Pohorju za II. kaplana v Ljutomeru; Rudolf Jerman iz Hoč v Ptuj; Štefan Zver iz Črensovcev k Sv. Andražu v Slov. goricah z delokrogom pri Sv. Martinu pri Vurbergu. — Nastavljeni so bili za kaplane novomašniki: Alojzij Verbnjak pri Sv. Lovrencu na Pohorju; Franc Zaigradišnik v Hočah; Karel Žel pri Sv. Juriju ob juž. žel. (II.); Mihael Grešak v Laporju.

Premembe v frančiškanski provinci. Dr. p. Gracijan Heric je bil ponovno izvoljen za provinciala; za njegovega namestnika ali kustosa pa p. Teodor Tavčar; za svetovalce (definitorje): dr. p. Angelik Tominec, p. Gabrijel Planinšek, p. Salezij Glavnik in p. Karel Dijak. Za tajnika provincije: p. Feliks Tavčar, za prokuratorja dr. p. Stanislav Marija Aljančič. — Druge spremembe: dr. p. Angelik Tominec, vikar in kurat v kaznilnici —

Ljubljana; p. Benvenut Winkler, misijonar v Nazaretu; p. Engelhard Stucin, kaplan in prefekt v Ljubljani; p. Leonard Kalac, vikar v Novem mestu; p. Kerubin Tušek, gvardijan v Nazarjih; p. Ernest Jenko, vikar v Brežicah; p. Mariofil Jelenc v Brežicah; p. Emerik Lander-gott, redovni jubilant, subsidiar; p. Pelagij Majhenič, kaplan in katehet; p. Silvester Prša, voditelj in vizitator III. reda — Maribor; p. Roman Tominec, voditelj in vizitator III. reda; p. Jožef Alijančič — Brezje na Gorenjskem; p. Otmar Vostner, katehet v Sp. Šiški; p. Gratus Kostanjšek je odlikovan z redom sv. Save IV. stopnje.

V Ajdovščini na Vipavskem je nastopil kot župnik V. Bratina, doslej župnijski upravitelj pri Sv. Tomažu. — Novomašnik tržaške škofije Dominik P e g a n je nastavljen kot kaplan v Buzetu (Istra).

Utonil je 30. julija ob otoku Paču v Dalmaciji Mirko Lovko, župnik v Dinjiški. Prevrnil se mu je čoln, pa se ni mogel rešiti. M. Lovko se je rodil v Cerknici; za mašnika je bil posvečen l. 1936. Mir njegovi duši. Bil je dober duhovnik in pri svojih vernikih posebno priljubljen.

Daleč od domovine je umrl župnik Jožef Polak. Svoj čas je kot frančiškani redovnik služboval tudi v Ljubljani. Nato je šel misijonarit v Ameriko. L. 1926 se je pa kot upokojenec naselil v rojstnem kraju v Trziču. Pred šestimi leti se je odzval povabilu celovškega škofa in prevzel župnijo Št. Lipš na Koroškem. Umrl je pa v Oranienburgu pri Berlinu dne 25. julija. Naj počiva v miru!

V delu za Boga in bližnjega je dozorela in šla po zasluženju plačilo pri Bogu † Metka Erzar, ki je umrla julija v Ljubljani. 85 let ji je bilo, ko je prestalo njeno blago srce po trpljenja polni, dolgi bolezni. Pokojna se je ravnala, kakor nešteto drugih dobrih duš, po prelepem geslu: Mōli in delaj! Oboje je izvrševala vestno in natančno, kjer koli je bila. S cvetjem, ki je bil z njim obsut mrtvaški oder, je bilo izraženo bogastvo njenih dobrih, zaslužnih del. Ta nevenljivi zaklad je ponela s seboj pred božjega Sodnika. Če bi ji bilo dano videti obilni cvetlični okras, bi v svoji skromnosti in ponižnosti gotovo zahtela: »Oh ne, ne! Saj to je vse prelepo zame!«

Onkraj ji je pripravljeno neprimerno lepše cvetje in ono svatovsko oblačilo, ki je prisojeno kot nagrada za devišтво.

Zapuščeni, pozabljeni so mnogokrat vprav rajni gg. duhovniki in njih grobovi. Svojcev nimajo, sorodniki so daleč, hvaležnost župnijanov je navadno kratkotrajna in kmalu splahne. Ta dejstva so nagnila tudi ljubljansko duhovščino, da si je napravila sklad za postavi-

tev in vzdrževanje skupnega grobišča z lepim, monumentalnim spomenikom na pokopališču pri Sv. Križu. Značilen je napis v latinskem jeziku: »Fratres fratribus posuerunt« — »Bratje so postavili ta spomenik svojim so-bratom« — (duhovnikom). Ker je istotam tudi pokopan nadškoof Jeglič, so verniki krstili to grobišče kar za Jegličev grob. Temeljni kamen je pa postavil v svoji oporoki prav za prav † prelat Andrej Kalan, ki ima na svojem grobu, kakor tudi drugi tam pokopani duhovniki, le skromno ploščo s kratkim napisom.

Kako preidejo v pozabo duhovni pastirji, ki se pripravljajo na smrt na kakšni podružnici, kjer imajo ugodnost prostega stanovanja in še kakšen priboljšek, potrjuje dopis g. ekspozita J. Rozmana v Vel. Gabru na Dolenjskem. Tam je našlo zadnji domek 6 bivših upokojencev: S e v š e k Anton, zlatomašnik; župniki P e č a r Janez, Š t a m c a r Janez, Š t u p i c a Franc, B o g u l i n Miha, P l e v a n e č Ivan.

Skromni nagrobni spomeniki so že stali postrani, zlato na črkah je oglodal zob časa. Dobri verniki gabsrke duhovnije so zbrali toliko prispevkov, da so bili ti spomeniki uravnani in popravljeni. Potrebno bi pa bilo, da bi se dali napraviti k vsakemu grobu še primerni cementni okvirji, za kar seveda manjka sredstev.

Sedanji g. ekspozit v Vel. Gabru (p. Št. Vid pri Stični) je mnenja, da bi utegnil kdo, ki je prejel od navedenih duhovnikov katero koli dobroto, kaj malega prispevati za ureditev duhovniških grobov v V. Gabru. Uredništvo s tem ustreza želji g. ekspozita in prošnjo toplo priporoča.

Opazovanja

Sokrivda.

Med »tujimi« grehi, ki smo jih v šoli imenoma naštevali devet vrst, omenjamo tu samo eno vrsto: »H grehu molčati«. »Bogoljubovo« uredništvo bi se rado vsaj takih krivd in sokrivd oteslo, zato daje prostor temu-le dopisu:

Razumemo — ne razumemo.

Člani naše »Lige dostojnosti« ne bodo molčali, ampak stalno opozarjali na to, kar je škodljivo npravnosti in zdravju, kar pohujšljivo vpliva in kvari zlasti mladino. Prega n j a t i morajo grdo preklinjevanje, posebno pa ostudno bogokletstvo, ki si izposojuje prostaško-grde izraze ne le iz tujega, marveč tudi že iz slovenskega besednega zaklada. Boriti se morajo zoper opolzko in nizkotno govorjenje neotesa-

nih oseb v pivskih in drugih družbah, ki zajemajo snov svojim umazanijam iz nemoralnih kaluž. Nastopiti bodo morali zlasti tudi zoper preračunano nedostojnost ženske obleke, ki se nemalokrat kaže v taki skazi, da o pravem namenu oblačila še govora ni več. Kako namerno si zna grešni svet ustvarjati kroje, ki skušajo zbuditi zgolj nečedne instinkte, je dovolj znano. Ne maramo žaliti olikanih, nравоноčutečih in rahločutnih deklet in žen, gospodičen in gospá, ki se kljub razviti telesnosti primerno, okusno, dostojno in s pravo žensko nežnostjo tako oblačijo, da zaslužijo vse spoštovanje in priznanje. Hočemo pa vest zbuditi takim drznim in grešnim osebam, ki širijo danes pohujšanje z izzivajočo tesnobo oprsne in druge obleke, v tem ko so še v polpreteklem času nastopale s preveliko razgaljenostjo. V mnogih primerih je ta oprsnik tako ukrojen in spleten, da se skoraj zdi, kakor bi nedrje ne bilo pokrito.

Da se drzno izzivajočih form oprijemljejo posebno poleti zgubljene Evine hčere, ki si na ta način pišejo samim sebi ubožnostno spričevalo glede nравnosti in poštenosti, — to razumemo. Tega pa ne razumemo, kako je mogoče, da najdejo take nesrečne reve toliko posnemanja celo v vrstah sicer poštenih žená in deklet! Ali je svet že splošno tako skvarjen, da nima več čuta za dostojnost in nравstvenost, ali pa se da prehitro omrežiti in zaslepiti po nagonu strastnega hlastanja po modni norosti, ki se malo ali nič ne briga za to, kaj je dostojno in kaj pohujšljivo.

Spominjamo se še, kako z velikim, okusnim in obenem nežnim umevanjem je ženstvo svoj čas skrbelo za dostojno nošo; nedrje si je pokrivalo poleg običajnih delov obleke še z ruto-oprsnico, v delavnik s skromno, v praznik z lepšo, za slovesnosti pa s svilenó.

Tako je tu in tam še danes. Ko se tako radi ponašamo z narodno nošo, naj se tudi tu zopet vpelje, kar je narodnega in lepega!

Liga dostojnosti pričakuje, zahteva, naj se vsaj naše krščansko ženstvo zaveda, da je obleka prikrojena in dana za varstvo telesa, za očuvanje sramežljivosti — in končno da služi tudi lepótnemu okusu. S svojim lepim zgledom naj naše članice Mar. družb in KA. vplivajo na svoj okoliš, na skvarjene reve, ki slepo dreve za boginjo nečedne mode, — ne pa, da se dajo od teh poslednjih vplivati.

Nikar ne pozabimo, kaj pravi sv. apostol Pavel: »Žene naj hodijo v dostojni obleki in naj se zaljšajo s sramežljivostjo in dostojnostjo!«

Tihi privrženci sovjetizma so tudi razni še-kristjani, ki so kar razdraženi, če berejo ali slišijo, kako nečloveško zna paševati sovjetizem ali kako bridko je sedaj suženjsko življenje v Sovjetiji. Takih poročil kratko in malo ne verjamejo. Naj zato še enkrat postrežemo z ugotovljenimi številkami: Ruski boljše-vizem je tisti kruti, nečloveški rabelj, ki je dal v 18 letih po ječah in ujetniških taborih pomoriti ali v mukah pokončati 42.800 pravoslavnih duhovnikov. Število katoliških duhovnikov se je zastran preganjanja in smrtnih obsodb skrčilo l. 1917 od 896 na 30. Od 230 protestantskih pastorjev, ki so bili zaposleni pred revolucijo na ruskih tleh, so ostali samo še trije ali štirje. Samo l. 1935 je bilo zaprtih na Ruskem 14.000 cerkvá in kapel. V Moskvi je bilo pred revolucijo 1624 svetišč, danes jih je ostalo še 90; od katoliških, ki jih je bilo 5, sta samo še 2.

Da je število po nedolžnem umorjenih in zatrtih meščanov, razumnikov in drugih vrst ljudi dosegalo milijone, tega tu ne navajamo.

Prav tako se je vedla španska »ljudska fronta« (sovjetska podružnica) na ozemlju, kjer je bila na vrhu, le s tem razločkom, da je še huje in drznejše besnela in da je svoje divjanstvo pospešila. Od junija 1936 dalje je bilo na španskem ozemlju pomorjenih 11 škofov in 17.000 duhovnikov. Rdeče tolpe so v tem času požgale 20.000 cerkva in verskih ustanov. 500.000 smrtnih žrtev ima španska državljanska vojska na vesti. To število navaja uradno poročilo. V resnici bo pa žrtev še enkrat toliko. In večina teh je bilo obsojenih, umorjenih, mučenih za fronto, ne na bojišču. Španska rdeča banda je uganjala grozodejstva, kakršnih svetovna zgodovina ne pozna. Rimsko preganjanje kristjanov se ne da primerjati z mesarjenjem »ljudske fronte« na Španskem, kajti prvi kristjani so prišli vsaj pred sodnike, dočim je rdeča fronta prezirala pravo in pravico. Krščansko ljudstvo na Španskem je bilo v krajih rdeče domene prepuščeno živalski krvoželjnosti podčloveških tolp.

Ako bi bila danes Evropa krščanska ali vsaj človečanska po resnici in ne samo po imenu, bi bile evropske države že davno napravile red, kar bi bila njih dolžnost. Tako se je pa po rdeče pobarvanih listih vseh deželá od početka naprej razlegal le klic: »Pomagajte ‚legalni‘ vladi v Madridu, ki se bori za demokracijo in za svobodo proti fašističnemu zatiralcu. Pošljite orožje, denar, ljudi!« Iz Rusije in drugih središč komunistov so se pa vrstili agenti na Špansko, da so netili ogenj. Ruski častniki in generali so prevzeli vodstvo rdečih v Madridu in Barceloni. Diplomatski ruski zastopnik jud Rosenberg je bil duša vsega komunističnega gibanja na španski zemlji.

IZ KRALJESTVA KRŠČANSKE LJUBEZNI.

Katoliško visoko šolo za socialno delo je blagoslovil (majnika 1940) msgr. Cepello, nadškof v Buenos Airesu. Ta šola ima znaten pomen za južno-ameriške razmere, saj dobe slušateljice (gospe in gospodične) posebno spričevalo, ki jim dá mogočnost, da se posvete važnemu socialnemu ali karitativnemu poklicu v državnih ali zasebnih zavodih. Pouk traja tri leta in se konča z javno preskušnjo. Če dobro poteče, dobe slušateljice državno zaposlenje. Prvo leto se je vpisalo 65 dijakinj. Celotno število vseh slušateljic bo do 400.

52 let brez odmora. V Turinu je izročil vojvoda bergamski po kraljevem naročilu bolniški strežnici S. Katarini Pastore iz družbe sester krščanske ljubezni zlat zaslužni križec. Sestra Katarina opravlja svojo službo v bolnišnici sv. Janeza že 52 let. V tem času ni imela ne enega dne počitnic; zadnjih 25 let pa od bolnišnice še za en dan ni bila odsotna.

Razno

Izredna milost. Zagrebški nadškof dr. Stepinac je v imenu katoliških škofov Jugoslavije zaprosil svetega očeta, naj bi ob sedanjem praznovanju 1300 letnice prvih vezi hrvaškega naroda s Sv. stolico dovolil svetoletni odpustek. Papež Pij XII. je prošnji blagohotno ustregel zlasti zato, da bi imeli verniki naše države v teh strašnih in težkih časih trdnejšo oporo za pobožno in krepostno življenje. Dovolil je vsem in posameznim vernikom obojega spola, ki se bodo resnično kesali, spovedali in prejeli sv. obhajilo ter od 29. junija 1940 do 29. junija 1941 obiskali dvakrat katero koli stolno ali župnijsko cerkev v Jugoslaviji in tam pobožno zmolili na čast presv. Eucharistiji petkrat »Oče naš«, »Zdrava Marija« in »Čast bodi...«, nato pa trikrat »Zdrava Marija« na čast božji porodnici Devici Mariji, in še enkrat »Oče naš«, »Zdrava Marija« in »Čast bodi« po namenu sv. očeta: *p o p o l n i o d p u s t e k v s e k a z n i, k i b i j o m o r a l i t r p e t i z a g r e h e. T a o d p u s t e k m o r e j o p r e j e t i l e e n k r a t. (O b i s k c e r k v e s e l a h k o i z r š i o b e n e m, t. j. p o p r v e m o b i s k u s e v e r n i k l a h k o k o j v r n e n a z a j.)*

Spovedniki ljubljanske škofije so pooblašteni, da smejo zadržanim po svoji uvidevnosti obiske župnijske cerkve spremeniti v druga dela pobožnosti in kršč. ljubezni, kakršna so posameznim vernikom bolj primerena. (Redovniki in redovnice ter njih gojenci naj obišejejo namesto župnijske cerkve oratorij ali cerkev svojega zavoda.)

Predpisan je obisk župnijske cerkve. Jubilejni odpustek se torej ne more dobiti z

obiskom kake druge cerkve, četudi ima stalnega duhovnika.

Porabimo milost izrednega svetega leta v to, da v duhu spokornosti damo Bogu zadoščenje za premnoge žalitve ter sebi in domovini prosimo mir in ohranitev svobode.

*

Še skromen spominček vzorniku krških inteligentov, † glavarju Mat. Malešiču. Glavne vrline njegovega izrazito krščanskega značaja smo omenjali že v zadnji številki »Bogoljuba«. Več zanimivih podatkov iz življenja tega vzor-katoličana je pa poslal uredništvu tudi njegov prijatelj, župnik Fr. M...č, ki se je seznanil z † glavarjem v bolnišnici v M. »Tam sem spoznal« — pravi dopisnik, »njegovo blago srce. Četudi močno bolan, je prenašal potrpežljivo in vdano svojo bolezen, tako da sem se zgledoval nad njim. Bivala sva v isti sobi, ki je bila razdeljena s špansko steno. Spoznal sem, kako otroško je ljubil svojo mater in se je silno bal za njeno življenje. Kot vesten uradnik je imel tudi v bolnišnici uradne listine ves čas na mislih, češ kdo jih bo reševal. Postala sva iskrena prijatelja. Kot duhovni sotrpin sem mu priporočal, naj si prizadeva, da se bo pijančevanje omejilo in da se preprečujejo vaški plesi, kjer mladina zapravlja denar, zdravje in poštenost.

Govorila sva veliko o slovenskem slovtvu, saj je † glavar znan tudi kot pisatelj in si še v bolnišnici ni privoščil miru. Zvečer sva se dolgo pogovarjala tudi o ženitvi, ker je bil takrat še samec. In prav iz teh razgovorov je dozorel sklep, da je stopil pred poročni oltar po mojem nasvetu z vzorno nevesto Liziko, roj. Kren, iz strogo krščanske družine in ugledne hiše v Svečini. Sloveččasno se je izobraževala v Gradcu pri ss. Elizabetinkah. Bila je od mladih nog zvesta članica Marijine družbe. (Glej poročno sliko str. 269.)

Kot dobra prijatelja sva zapustila bolnišnico... Potekali so tedni in meseci. Nekega dne pa dobim nenadoma z Brezij razglednico s šegavim sporočilom od g. Matija: »Frane, kar si skuhal, je postalo jed.« Spodaj pa podpis: »Matija in Lizika Malešič — poročena.«

Blagi Matija je sklenil zakonsko zvezo pri preljudi Materi božji na Brezjah, kamor je rad prihajal in je še tik pred smrtjo prišel k Njej — kakor za slovo in tam pobožno prejel sv. obhajilo. Božji blagoslov ju je spremljal, dokler ga Gospod ni poklical po plačilo sredi obilnega dela.

Čudna so res pota božje Previdnosti. Ko sem v torek po nenadni smrti Matijevi — kar mi pa še ni bilo znano — na potovanju v no-

vomeško bolnišnico pred frančiškansko cerkvijo v Ljubljani stopil iz voza cestne železnice, se mi približa črno oblečena mlada gospa in z jokajočim glasom pove: »Matija je danes umrl v svoji pisarni na glavarstvu.« Žalostna novica me je pretresla v dno duše. Očital sem si, da sem odlašal z obiskom, ko me je pokojni Matija tolikrat vabil. V tolažbo mi je bilo, da sem prišel prav ta čas tu sem in da sem napravil zadnji obisk vsaj v pogrebne sprevedu na škofjeloško pokopališče.

Pa še hvalijo tujino... Uganka je, zakaj nekateri naši ljudje v verskem in cerkvenem oziru tako brž propadejo, ko pridejo v tuje kraje. Vzrokov je gotovo več: Nekaterih krščanstvo je bilo že doma površno, prisiljeno, iz navade, zaradi drugih. Brez pravega krščanskega znanja, brez trdne verske podlage, brez dobrega prejemanja svetih zakramentov pridejo med svet, med mlačne ljudi, med drugoverce. Tam jih zaslepi zunanost, jih bega skrb za ljubi kruh, zaslepi verska brezbriznost okoliša, potrdi v zmoti brezbarvno in protiversko časopisje. Kmalu je pozabljena molitev in prvi korak v nesrečo je storjen. Nenravno življenje pokopljelje kmalu vse, kar je ostalo še verskega.

Pri roki mi je pismo iz Amerike. Iz njega navedem samo nekatere značilne stavke (brez imen in krajev — da se ne bo ugrabalo, kdo in kje?), ki potrjujejo zgoraj omenjene misli, obenem pa spričujejo, kako vprav dober list iz domovine blagodejno vpliva na izseljence in jih utrjuje v zvestobi do vere in domovine:

»Ali me še poznate? 31 let bo že, kar sem se poslovila od Marijine družbe v domovini. Šest let sem bila na Bavarskem (Monakovo), 20 let v Chicagi, 10 let drugod... List »Bogoljub« prihaja na naslov mojega sina. Zelo sem vesela tega lista... Saj imam še pet drugih listov in res ne utegnem dosti brati, samo da se dobra stvar podpira. Pa rada imam, da še nadalje dohaja na naslov mojega sina, da tudi on kaj dobrega bere. Dobro se namreč zavedam, kaj pomeni dober katoliški list, in koliko škoduje slab časopis.

Za dokaz omenjam tole: Pred štirimi leti je umrla J. J. Gotovo ste jo poznali. Tako dobro deklet tam v domovini. Pa je prišla sem v rdeče gnezdo, se civilno poročila, brala protiverske liste. Imela je hčerko, ki je ni pustila h krstu. Njen mož se je ustrelil, bil civilno pokopan in sežgan. Ko je sama umrla, zopet vse civilno, brez zakramentov; telo sežgano.

Pisala sem ji večkrat in vpraševala, kakšne liste prebira, pa mi je priznala, da ne verskih in ne cerkvenih. Naročila sem ji za

eno leto list »Ave Maria«. Pa kaj mi odgovori: »Ti si še vedno ista kot si bila. Če bomo take liste brale, ostanemo sto let za duhom časa!«

Njena smrt — brez zakramentov, brez Boga — priča, kam pride človek, če srka strupeni duh časa iz brezbožnega časopisja.

To je en primer. Pa bi jih lahko še več našlela. Vsi dokazujejo versko razdejanje, ki ga povzroča protiversko časopisje. Prejmite iskrene pozdrave iz daljne Amerike.»

Kdo je kriv sedanje vojske? Kdo je bil kriv svetovne vojske? Kako raznovrstne odgovore dobivamo na ta vprašanja. Ni, da bi morali imeti vsako vojsko za kazen božjo, vendar je pa zanimivo slišati, kako je zgorajšnje vprašanje rešil župnik Lamy iz pariškega rdečega obroča, ki je umrl 1934 v sluhu svetosti in so ga imenovali drugega arškega župnika. Trdil je, da so svetovno vojsko povzročile tri reči: Bogokletstvo, skrunjenje nedelj in protinaravno zakonsko življenje.

Kaj pa se danes godi pri nas? Ali se ne ponavljajo te pregrehe tudi pri Slovencih, v našem narodu, ki kaj takega pred svetovno vojsko skoraj poznal ni! Ali nam ne zbuja ta ugotovitev resnega strahu? — Na eni strani izzivajo te tri pregrehe jezo božjo, na drugi pa vzbujajo strah tako razpasena uživanjaželjnost, kakršne pred leti ni bilo najti. Ljudje se izogibljuje pokore, beže pred križi in vendar vemo, da obstoji enačba, ki ima na eni strani pokoro in sicer tako pokoro, kakršno zaslužijo grehote, ki so sestavni del te enačbe. Kdor prostovoljno ne sprejme pokore za svoj greh, mu jo naloži Bog sam, dasi je nekateri ne marajo sprejeti in še godrnjajo nad božjo previdnostjo.

Spoznajmo zato v križih, če nam jih Bog pošlje, usmiljenje in dobrotljivost božje previdnosti, ki ima z nami najsvetejše namene.

Slovenski pregovori

1. O vojski.

Boljši je en mir ko sto vojsk.

Česar ni, vsa vojska ne vzame.

Dobra ni kuga, ne vojska.

Dva lešnika orehu vojska.

Grlo zapravi več hiš kakor vojska, grom in blisk.

Kadar je vojska, so nebesa odprta, kadar je punt, pa pekel.

Kadar puška poka (v vojski), kolo ne igra.

Kdor se pred bojem hrusti, prvi mesto zapusti.

Kjer nič ni, vsa vojska ne vzame.

Komur se sreča spunta, jo težko v vojski spravi.

Po vojski je dosti junakov.

Po vojski kopje v trnje!

Težko hiši, ki nima gospodarja, težko vojski, ki nima poglavarja.

2. O molitvi.

Bogu se moliti, a niti vragu se ne za-
meriti.

Češnjevo cvetje in beračeva molitev ne
izda dosti.

Človek se v sili moliti uči.

Delaj in moli, vsako ob svojem času!

Delati in moliti nikdo ne prepoveduje.

Delaj, kakor da bi večno živel, moli, ka-
kor da bi jutri umrl.

Kakršna spoved, taka molitev.

Kdor je zveličan, mu ni treba molitve.

Kdor moli leže, ga Bog sliši dremaje.

Kdor moliti ne zna, naj se na morje poda.

Kdor ne zna moliti, mora na morje iti.

Komur molitve ni mar, naj gre na morje
in bo brodar.

Skupna molitev železna vrata prebije.

3. O solzi.

Kam če solza, nego na oko (na koga se
če obrniti sorodnik, če ne na sorodnika).

Kdor nima hčerice, nima solzice.

Mačkine solze so lažnive.

Naj oči vidijo, ušesa čujejo, samo da
srce, jezik in solze mirujejo.

Nedolžna sraga se ne posuši, v nebesa
puhti.

Solza pobožnemu ne pade na tla, v več-
nost puhti.

Zakonski stan je solzni dan.

I. Šašelj.

K našim slikam

Kapelica v Hojčem pri Sv. Gregoriju pri Ortneku. V Hojčem so blagoslovili 2. junija 1940 lepo novo kapelico Kristusa Kralja. Načrt je napravil po posredovanju ondotnega rojaka banovinskega uradnika gosp. Adolfa Turka neki banovinski arhitekt. Kapelca se prav lepo sklada z okolico.

Žalostna Mati božja na Breznici. (Glej ovitek str. 2.) Ko je bival slikar Janez Šubic še v Rimu, so ga naprosili za novo sliko žalostne Matere božje na Breznici. Slika naj bi soglašala z oltarjem, ki ima romanske okraske in naj bi imela zlato dno. Šele l. 1879. jo je mogel dogotoviti. Za to sliko je rabil žive barve. Središče slike sta Jezus in Marija, ki jima je dal umetnik svetlejšje barve, drugim osebam pa temnejše, tako da se glavni osebi dobro ločita od drugih. Slika je umetniško izvršena.

V. S.

Zanimivosti skaruške cerkve. Skaručina je božja pot sv. Lucije v vodiški fari na Gorenjskem. Skaruška cerkev se odlikuje po veličastnem velikem oltarju in po odličnih stropnih freskah, ki jih je izvršil l. 1748 slavni slikar Jelovšek iz Mengša. »Bogoljub« bo prinašal posamezne slike, ki nam bodo kazale lepoto te zanimive cerkve.

V pričujoči številki vidimo sliko Skaručine s prekrasno okolico. (Str. 260.) Druga slika nam kaže cerkveno notranjščino. (Str. 263.) Že prvi pogled na to sliko nam razodeva, kako lepa je skaruška cerkev. Predvsem povzdigujejo lepoto cerkve stropne slike, ki predstavljajo življenje sv. Lucije.

Tretja slika kaže glavno fresko na prezbiterijskem stropu. Tu vidimo, kako je sv. Lucija na mogočnem oblaku pravkar prispela v nebo. (Str. 262.) Obdajajo jo angeli, ki nosijo znak sv. Lucije: krožnik z očmi in lilijo. Vso srečno mučenico sprejema sama sv. Trojica. Kristus jo ljubeznivo vabi k sebi. Za Kristusom držijo angeli mogočen križ. Bog Oče se naslanja na veliko zemeljsko oblo, ki jo podpirajo angelčki. Tik nad vso ožarjeno glavo sv. Lucije plava Sv. Duh. Ta krasna slika očara vsakega, ki obiše skaruško cerkev.

Janez Veider.

Dobre knjige

Očenaš. V zbirki za izobražence z naslovom »*Studenci žive vode*« je izdala »Družba sv. Mohorja v Celju« že III. knjigo. V njej razlaga prof. Stanko Cajncar za naš čas Gospodovo molitev »Očenaš«. — Če je razjasnjevanje posameznih prošnjá v najlepši molitvi, ki nas jo je učil sam Gospod Jezus, nekoliko globlje, so pa tembolj potrebne in vsem dostopne splošne misli o molitvi, ki ji je posvetil spretni in učeni pisatelj nekaj posebnih poglavij. Ze zastran teh poglavij je vredno, da si človek, ki bi se rad poučil o pomenu in o načinu molitve, o tej neobhodno potrebni dušni hrani, nabavi to knjigo bogate vsebine. Doslej smo slišali n. pr. opomine kakor: »Móli in delaj!« — Knjiga »Očenaš« pa nam ta izrek takole spopolni: »Molitev in delo nista dva ločena svetova: Delo je molitev in molitev je delo!« — Tako namreč bi moralo biti. V posebnem poglavju nas pisatelj natančno pouči, kaj pravi Kristus o molitvi, nato pa je posvečeno vsaki prošnjí lastno poglavje. — Lepa knjiga!

Včasih so rekli: »Zdrava duša v zdravem telesu.« Tako naj bi bilo. Zato pa naj bi imeli domačo zdravilnico po vseh hišah. Založena bi morala biti z rastlinami, ki je o njih znano, da ozdravljajo in lajšajo bolezni, ne da bi bilo treba klicati zdravnika. Katere so take rastline, kako in kdaj jih nabirati, kako uporabljati, kakšne so in za katere bolezni so posamezne učinkovite: — vse to je razloženo v knjigi, ki smo jo doslej živo pogrešali. Naslov ji je: **Zdravilne rastline**. Spisal jo je veščak Fr. Mihelčič, založila pa Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

V knjigi je opisanih z vsemi podrobnostmi 179 cvetic in rastlin. Dodana je razpredelba s podatki, kdaj katera cvete in kdaj se nabira. Za spoznavanje posameznih služijo slike v barvah; vseh

slik je 86. Prav dobra pomoč za uporabo te dragocene knjige je seznam bolezni in raznih rastlinskih zdravil zanje. Točnih receptov [zdravniških (t. j. rastlinskih) predpisov] je sprejetih za 90 bolezni.

Škoda, da knjiga ni cenejša, toda upoštevati je, da je 86 slik v barvah. To pa tisk, ki je danes zaradi druginje v ceni močno poskočil, znatno podraži. Obseg (250 strani v veliki osmerki) je precejšen. — Cena kartoniranemu izvodu 85 din, vezanemu 95 din.

Vzori iz malenkosti. Goreči in duhoviti župnik † Martin Jurhar je v pesniški nadahnjenosti in v polni ljubezni do Boga sestavil kratke refleksije (premišljevanja), ki so se mu vzbujale ob pogledu na sonce, luno, zvezdnato nebo, dalje ob mislih na razne dogodke in prizore v naravi, na družabno okolje idr. Povezal je vanje vzvišena verstvena in nrvstvena opozorila, da bi navduševal in ogreval srca za ljubezen do Boga. Vsa dikcija je izpeljana v brzovajnem slogu. Res zanimivo in poučno. — Naslov z ozirom na povedano ni prav srečno zbran. Bolj bi bila vsebina zadeta, če bi se reklo: »Povsod Boga!« — ali kaj podobnega.

Založilo je to delce (72 str.) društvo »Družina božjega sveta« v Ljubljani, Sv. Petra nasip 17. Cena 12 din.

Prošnje in zahvale

M. B. Lj. — se zahv. škofu Baragu za ozdravljenje po opravljeni 9 dnevnic. — J. B. Dol. vas, se presrečno zahv. † služ. božjemu Fr. Baragu za uslišano prošnjo v druž. zadevi in prosi ponovno pomoči za srečen izid. — M. M. Ž. se zahv. † Ba-

ragu za pomoč v denarni stiski. — Priporočala sem se v duševni stiski † škofu Baragu in sem bila uslišana. D. K. Zr. — Neimenovana je darovala za Baragovo semenišče v zahvalo za milost podeljenega zdravja na priprošnjo † škofov Baraga in Jegliča ter Matere b. 100 din. — E. M. + R. se zahv. † škofu Baragu za dosedanje pomoč in se priporoča še nadalje v važnih, težkih zadevah in za spreobrn. (i. f.) — I. M., Domžale, se zahv. † škofu Fr. Baragu za srečno prestano operacijo. — A. M. se zahvaljuje bož. služabniku Baragu za prejeto pomoč.

Iskre

Kako to, da imajo nekateri starši, ki se štejejo za katoliške, slabe otroke? Kako to, da njih otroci ne marajo ne molitve, ne sv. zakramentov, ne cerkve? — Med vzroki bo najbrž na prvem mestu znana neznačajnost gospodarja, ki hoče veljati za poštenjaka in krščanskega človeka, hkrati pa dopušča, da prihaja v hišo in družino proticerkven ali brezbarven časopis. Ali se taki družinski očetje kdaj spomnijo, kako nevezgajno je to početje? Ali vedo, da na ta način otroke le pohujšujejo, namesto da bi jih vzgajali za dobre in plemenite kristjane! Ali se ne zavedajo, da je naročanje in podpiranje protikatoliškega lista grešno početje, saj se tako pridružujejo tistim, ki se bore proti Cerkvi, proti veri in proti Bogu!

*

Mir uživajo v družinah, mir v državah, mir vlada med narodi, kjer je oblastnikom evangelij še sveta knjiga.

Jugoslovanska tiskarna

v Ljubljani

Kopitarjeva ulica 6

dobavlja v okusni opremi: knjige, brošure, cenike, jedilne liste, etikete, diplome, razglednice, letake, plakate, tiskovine za tujsko propagando, za poslovno reklamo, za urade, trgovino in obrt ter vse ostale tiskovine bodisi v eno- ali večbarvnem tisku, izvršene potom

KNJIGOTISKA, LITOGRAFIJE ali BAKROTISKA

Izdeluje tudi vse za ilustriranje tiskovin potrebne osnutke, risbe, predloge in

KL I Š E J E

TOČNA POSTREŽBA • • UMERJENE CENE

VSEBINA: Članki: Brž se pozabi. (Obletnica KKK. — A. Č.) — Vzgoja za apostolat K.A. (Al. Strupi.) — Krščanska družina: Dve izjemi — dve prepovedi. (P. M. Mlekuž, O. S. B.) — Marijine družbe: Marijanisti. (Konec.) — KA in MD. (J. Langerholz.) — Mala doktorica. (Dr. J. Knavs, C. M.) — K luči: Svarilo in Jeza. (J. L.) — Pretresljiva ugotovitve. — Baragov kotiček: Slava Baragu! — Sveti obredi: Napačno je sodil. (J. Kirn.) — Listek: Carstvo brezbožnikov. — Pesem: Tja v Nazaret. (Fr. Neubauer.) — Iz življenja Cerkve. — Opazovanja: Sokrivda. — Razno. — Slovenski pregovori. — Naše slike. — Dobre knjige.

Cena »Bogoljubu«: za posamezne naročnike 20 din, v skupinah po 18 din; v Nemčiji 2 Rm; v Italiji 15 lir; v Franciji 32 fr.; v Ameriki 1 dol. letno. — Izhaja mesečno.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljubu« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljubu« v Ljubljani.

Koledar apostolstva molitve za september 1940.

Splošni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: | Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu
Svete družinske matere. | Socialne ustanove.

Mesečni zavetnik: Ime Marijino (12).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. Rešnjega Telesa	
			Ljubljanska škofija	Lavantinska škofija
1 2 3 4 5 6 7 8	Nedelja 16. pob. Egidij Poned. Stefan, kralj Torek Doroteja, dev. muč. Sreda Rozalija, devica Četrtek Lovrenc Just., škof Petek Zaharija, prerok Sobota Regina, dev. muč.	Rast Apostolstva mož in fantov Posvetitev družin Sreca Jezus. Katoliškim otrokom katoliške šole Zanimanje mladine za ver. vzore Pogumna obrana pravice Kr. Kr. Zadoščevanje za počit. grehe Konec izletn. zanemarjanju maše	Besnica Ljubljana, Sv. Jakob Črmošnjice Ljubljana, Jožefišče Planina pri Črn. Kranjska gora Mokronog	Sv. Florijan ob B. Zetale Sv. Rok ob Sotli Stopree Študenti pri Marib. Študenti pri Marib. Trbnjce
9 10 11 12 13 14	Nedelja 17. pob. Rojstvo D.M. Poned. Peter Klaver, sp. Torek Nikolaj Tol., spozn. Sreda Prot in Hijacint, m. Četrtek Ime Marijino Petek Mavrilij, škof Sobota Povišanje sv. Križa	Poglobitev in apostolat M. dr. Klaverjeva družba Zakonska zvestoba. Mir v družini Nedeljski počitek v tovarnah Ostrejši nastop proti bogokletju Konec brezv. zlorabi sv. zakona Skrb za križe in kapele ob poteh	Cerkulca Homec Pošnik Prmskovo pri L. Velike Lašče Boštanj Sv. Križ ob Krki	Ribnica na Pohorju Ribnica na Pohorju Sv. Anton na Poh. Vuhred Sv. Primož na Poh. Zavrče Zavrče
15 16 17 18 19 20 21	Nedelja 18. pob. Zalostna M. B. Poned. Kornelij, papež Torek Rane sv. Frančiška Sreda † Jožef Kupert. Četrtek Januarij, šk. m. Petek † Evstahij, m. Sobota † Matej, ap.	Težko preskušane matere Prva beseda staršev v šoli Vdanost in trpljenju Duhovniški in redovniški poklici Poboljšanje bogokletnikov V šole katol. vzgledno učiteljstvo Odstranitev vzgojiteljev pohujš.	Smarje Polhov gradec St. Lambert Sv. Planina Križce Svibno Hrasje	Sv. Barbara v Hal. Leskovec Sv. Trojica v Hal. Sv. Vid pri Ptuj Skale Skale Sv. Martin pri Šal.
22 23 24 25 26 27 28	Nedelja 19. pob. Tomaž V. Poned. Lin, papež, muč. Torek Marija, Reš. jetn. Sreda Kleofa, spozn. Četrtek Kanadski mučenci Petek Kozma in Damijan Sobota Venčeslav, mučenec	Kaznovanje javne pijanosti Borba družtev proti nenavnosti Verska vzgoja v družinah Stroga cenzura filmov Odprava nepotrebnih gostiln Zahvala za ustanovitev jez. reda Odpor proti pretiravanju športa	Brunšice Koprivnik v Boh. Repnje Vinica Bevke Ljublj., Zav. sv. Jož. Muljava	St. Janž na Vin. gori St. Ilj pri Velenju Šoštanj Šoštanj Gor. Ponikva Bele vode Kuzma
29 30	Nedelja 20. pob. Mihael Poned. Hieronim, e. uč.	Zmaga nad močmi teme Ta mesec umrli. Bolniki	Poljane nad Loko Trzin	Zavodnje Laško

Odpustki za september 1940.

1. Nedelja, prva v m. Angelska. Čl. r. v. br. p. b.: 1. če v br. e. molijo p. n. sv. o.; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v br. e. nekaj časa pobožno molijo pred izp. sv. R. T. P. o.: 1. onim, ki nosijo višnjevi škapulir; 2. čl. br. sv. S. J.; dalje 3. radi praznika sv. angelov var. čl. »Dejanja sv. Detinstva«, če molijo za njega razširjanje; 4. čl. br. sv. Družine; 5. istim kakor 17. dan.

4. Sreda, prva v m. Sv. Roza Viterbska, P. o.: 1. vsem, ki opravijo kako nabožno vajo na č. sv. Jožefu, prejmejo sv. obhajilo in molijo po n. sv. o.; 2. istim kakor 17. dan.

5. Četrtek, prvi v m. P. o. čl. br. Sv. R. T. v br. e.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v župnijski cerkvi.

6. Petek, prvi v m. P. o. čl. 1. vsem, ki nekoliko premišljejo dobrotljivost sv. S. J. in prejmejo spravno sv. obh.; 2. čl. br. sv. R. T. kakor 7. dan; 3. čl. br. sv. S. J.

7. Sobota, prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kake nabožne vaje na č. Breznadežni, da nekoliko zadosťujejo za njej storjena razhajenja in molijo p. n. sv. o.

8. Nedelja, Rojstvo Mar. Dev. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor 1. dan; 2. čl. br. sv. S. J. v br. e.; spovednik more mesto obiska br. e. določiti kako drugo dobro delo; 3. čl. br. N. Lj. G. v br. e.; 4. čl. r. v. br. v kateri koli cerkvi; 5. čl. br. preč. L. Mar.; 6. onim, ki nosijo beli, ali rjav, ali črni, ali višnjevi škapulir; čl. br. Zalostne M. b. je treba poleg drugega moliti 7 očen. in 7 zdravam. za duše v v.; 7. čl. Mar. družbe;

8. čl. družbe kršč. družin; 9. čl. br. sv. Družine; 10. čl. br. za duše v v.; 11. čl. škap. br. karmelske M. b.; 12. istim kakor 17. dan. — V. o.

9. Ponedeljek, Sv. Peter Klaver, P. o. čl. družbe sv. Petra Klaverja pod navadnimi pogoji.

12. Četrtek, Ime Marij. P. o. vsem, ki prejmejo sv. z., so danes ali enkrat v osmini pri sv. maši in molijo p. n. sv. o. V nedeljo se temu zadosťi z eno samo sv. mašo.

15. Nedelja, Zalostna M. b. P. o.: 1. vsem tolikokrat, kolikorkrat obiščejo cerkev, v kateri je ustanovljena br. Zal. M. b. ter v njej molijo po n. sv. o., in sicer vsaj šestkrat Oče naš... Zdrava Marija... in Čast bodi...; glede prejema sv. z. veljajo iste določbe kakor za porcijunkulski odpustek; 2. čl. br. sv. Družine.

17. Torek, Rane sv. Frančiška, P. o. vsem v cerkvah treh redov sv. Frančiška.

18. Sreda, Sv. Jožef Kupertinski, P. o. tretjerednikom.

21. Sobota, Sv. Matej, P. o. čl. družbe sv. Petra Klav., če molijo p. n. sv. o. in za razširjanje sv. vere.

24. Torek, Marija, rešiteljica jetnikov, Sv. Paflik, P. o.: 1. čl. družbe sv. Petra Klav., če obiščejo cerkev in molijo p. n. sv. o.; 2. tretjerednikom.

27. Petek, Sv. Elzevirij, P. o. tretjerednikom.

29. Nedelja, zadnja v m. Sv. Mihael, P. o.: 1. onim, ki nosijo višnjevi škap.; 2. čl. br. sv. Družine; 3. tretjerednikom; 4. onim, ki vsaj trikrat na teden skupno molijo sv. r. v.

*Dlesni morate
masirati*

z dobro zobno ščetko in fino zobno kremo, kakršna je zobna krema ODOL. Na ta način se v dlesnih poživlja kri, da ostanejo čvrste in zdrave. Uporabljajte za nego zob in ust vsak dan zobno kremo ODOL.

ODOL

SALDA-KONTE, ŠTRACE, JOURNALE, ŠOLSKE ZVEZKE,
MAPE, ODJEMALNE KNJIŽICE, RISALNE BLOKE ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA
Jugoslovanske tiskarne

V LJUBLJANI, KOPITARJEVA ULICA ŠT. 6/II

Vojaška prepoved kletvine. Vojaško poveljstvo neke divizije v Švici je prepovedalo vojakom vsako kletev. V odloku se ta naredba tako-le utemeljuje: Prepoved ni bila razglašena zato, kakor da bi bila kletvina v diviziji posebno razširjena. Gre zato, da se vsaka taka grda razvada, kakor je kletvina, popolnoma in brž zatre. Za vojaka se spodobi, da nastopa živahno, lepo in dostojno, taka bodi tudi njegova notranjost. Kletvino spremlja navadno

nevšečnost, nevolja, mrklost, nezadovoljnost. Službe kletvina ne bo nič olajšala; pač pa utegne kletvinsko govorjenje tovarišev marsikateremu poštenemu vojaku službo zagreniti.

Kdor kolne, naj plača — tako policijsko odredbo so dobili v Grčiji, da bi se odpravila grda kletvinska razvada. Vsakdo, ki ga zalotijo, da je klel, mora takoj plačati denarno globo. S kakšnim uspehom to naredbo izvršujejo, ni znano.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

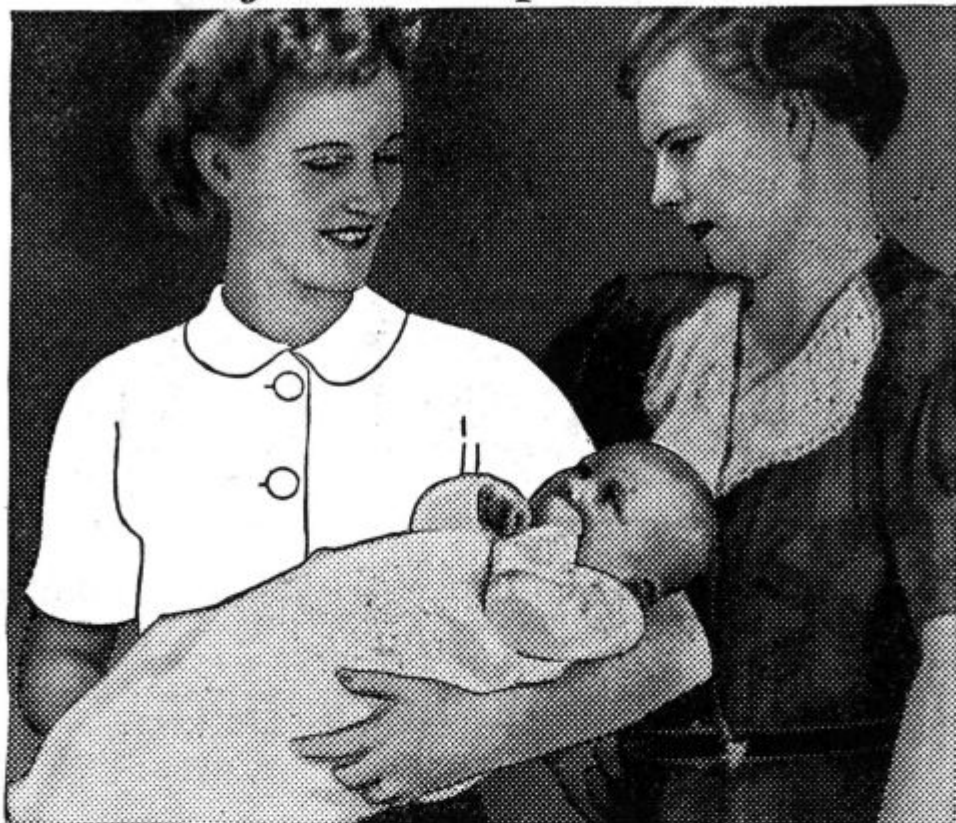
ZADRUGA Z NEOMEJENIM JAMSTVOM

LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA 6 (V LASTNI PALAČI)

OBRESTUJE HRANILNE VLOGE
NAJUGODNEJE. NOVE IN STARE
VLOGE, KI SO V S A K Č A S
IZPLAČLJIVE, OBRESTUJE PO

4% PROTI ODPOVEDI DO **5%**

Mislila je, da so plenice bele...

**...dokler jih ni primerjala
z Radion belo bluzo!**

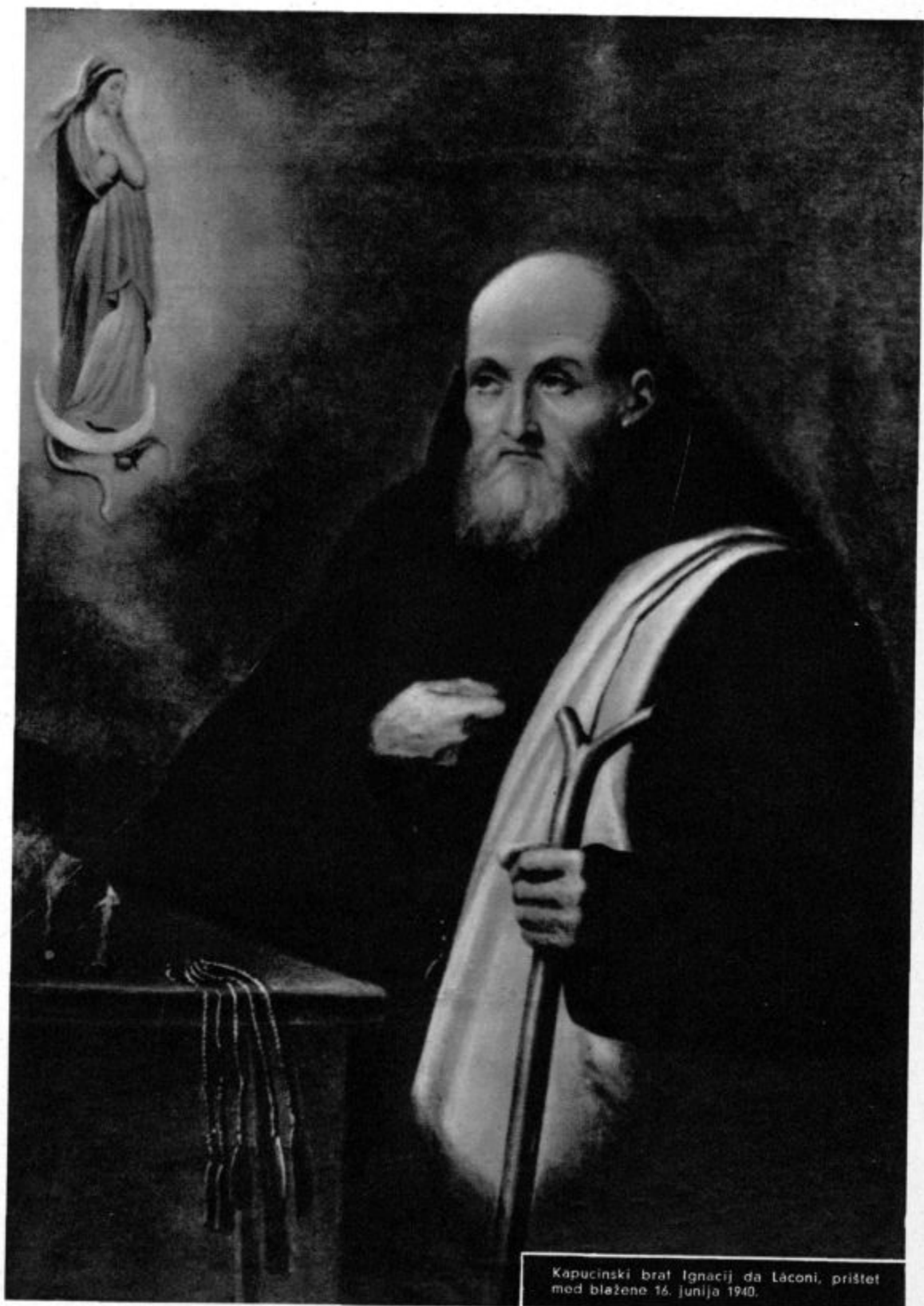
Tako bo presenečena vsaka mati, vsaka gospodinja, če primerja svoje navadno prano perilo s perilom pranim z Radionom. Kar se z mencanjem in drgnenjem ne more doseči - odstraniti iz perila vso nesnago, - to stori Radion z lahkoto in brez truda. Pri kuhanju v raztopini Radiona se namreč tvori kisik, ki skupaj s peno mila struji skozi tkanino. Na ta način oprežno in temeljito odstrani vso nesnago. Brez primere čisto, brez primere belo - to je Radion belo perilo.

Schichtov

RADION

Ni čistejše beline od Radion beline

Kapucinski brat Ignacij da Lăconi, prišten
med blažene 16. junija 1940.

